

**OBČINA LENART**

Trg osvoboditve 7, 2230 LENART V SLOV. GORICAH
Telefon: 02/729 13 10, fax: 02/720 73 52

Številka : 622-1/2014
Datum : 14.03.2016

PREDLOG ODLOKA
O RAZGLASITVI KULTURNIH SPOMENIKOV LOKALNEGA
POMENA NA OBMOČJU OBČINE LENART

1. obravnava

PREDLAGATELJ: Župan Občine Lenart

GRADIVO PRIPRAVIL: Občinska uprava in Zavod za varstvo kulturne dediščine RS, OE Maribor

NOSILEC NALOGE: mag. Vera DAMJAN BELE

PREDLOG SKLEPA :

Na podlagi 12. in 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11-ORZVKD39, 90/12 in 111/13) in 16. člena Statuta Občine Lenart (MUV, št. 14/2010, 8/2011) ter Stokovnih podlag za razglasitev kulturnih spomenikov lokalnega pomena za Občino Lenart, ki jih je pripravil Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije,

Območna enota Maribor (februar 2014), se sprejme Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Lenart v 1. obravnavi, kot je predložen.

Na podlagi 12. in 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11-ORZVKD39, 90/12 in 111/13) in 16. člena Statuta Občine Lenart (MUV, št. 14/2010, 8/2011) ter Strokovnih podlag za razglasitev kulturnih spomenikov lokalnega pomena za Občino Lenart, ki jih je pripravil Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Maribor (februar 2014), je Občinski svet Občine Lenart na ____ . redni seji dne _____ sprejel

ODLOK

o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Lenart

1. člen

S tem odlokom Občina Lenart (v nadaljevanju: občina) razglša kulturne spomenike lokalnega pomena na območju občine Lenart.

2. člen

Namen odloka je, da se ohranijo kulturne, zgodovinske, arheološke, urbanistične, etnološke in umetnostno-zgodovinske vrednote ter zagotovi njihov nadaljnji obstoj v občini.

3. člen

Odlok vsebuje naslednja določila o kulturnih spomenikih, ki jih povzema iz strokovnih podlag Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Maribor (februar 2014), in sicer:

- identifikacijo spomenika, ki zajema evidenčno številko dediščine (v nadaljevanju: EŠD), ime enote in natančno lokacijo,
- opis lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik,
- opis varstvenega režima spomenika,
- vplivno območje, pri čemer so upoštevane zgodovinske, funkcionalne in vizualne lastnosti
- ter pomen spomenika,
- merilo, v katerem so vrisane meje območij kulturnih spomenikov in njihovih vplivnih območij na digitalnem in preglednem katastrskem načrtu.

4. člen

Kulturno dediščino predstavljajo območja in kompleksi, grajeni ali drugače oblikovani objekti, predmeti ali skupine predmetov oziroma ohranjena materialna dela kot rezultat ustvarjalnosti človeka in njegovih različnih dejavnosti, družbenega razvoja in dogajanj, značilnih za posamezna obdobja v slovenskem in širšem prostoru, katerih varstvo je zaradi njihovega zgodovinskega, kulturnega in civilizacijskega pomena v javnem interesu. Dediščina, katere značilnosti so po strokovnih merilih posebnega pomena za ožje in širše lokalno okolje, lahko dobi status spomenika lokalnega pomena.

Spomeniki so posamezni premični in nepremični predmeti, njihove zbirke, stavbe, naselja ali njihovi deli ter območja. Po svojih lastnostih so predvsem:

- **arheološka najdišča** so originalni kraji deponiranja arheoloških ostalin, to je stvari in vsakršnih sledov človekovega delovanja iz preteklih obdobij, ki so identificirani z ustreznimi strokovnimi postopki;
- **stavbe** so eno- ali večprostorni grajeni objekti s streho. So odraz in primer stopenj gospodarskega, kulturnega, socialnega, političnega, tehnološkega in verskega razvoja. Ločimo gospodarsko/proizvodne, javne, poslovne in stanovanjske stavbe, ki spadajo v okvir profanih stavb, ter sakralne stavbe, ki so v osnovi namenjene bogoslužju;
- **parki in vrtovi** so deli odprtega prostora, oblikovani v razmerju med grajenimi ali oblikovanimi objekti, rastlinjem, vodo in reliefom. V to zvrst sodijo tudi drevoredi, alpinetumi, gaji, rozariji, skalnjaki, zeliščni vrtovi in druge vrtnoarhitekturne ureditve (ureditve javnih prostorov);
- **stavbe s parki in vrtovi** so enovite celote oblikovanega odprtega prostora in grajenih objektov. Ločimo profane stavbe s parki ali z vrtovi (dvorec s parkom ali z vrtom, grad s parkom ali z vrtom, zdravilišče) in sakralne stavbe s parki ali z vrtovi;
- **spominski objekti ali kraji** so grajeni ali oblikovani objekti in prostori izražanja spoštovanja ter spominjanja na neko osebo, dejavnost, dejstvo, dogodek. Ločimo domove pomembnih osebnosti, znamenja, objekte in kraje mrtvih, kraje zgodovinskih dogodkov, preproste vojaške objekte, kraje spominjanja na človeško poselitev ali dejavnost;
- **drugi objekti in naprave** so grajeni objekti ali večji predmeti iz več sestavljenih delov in služijo tistim človeškim potrebam, ki niso bivanje ali opravljanje dejavnosti v stavbi. So odraz in primer stopenj gospodarskega, kulturnega, političnega in tehnološkega razvoja. Ločimo delovne naprave, industrijske/gospodarske objekte, kulturne in vadbene objekte, objekte transportne infrastrukture, objekte urbane opreme, signalne ter merilne naprave in objekte ter zidove in jarke;
- **naselja in njihovi deli** so prostori trajne človeške poselitve, združujejo bivališča z javnimi objekti, prostori in funkcijami. Obsegajo podeželska (zaselek, vas), trška in mestna naselja, njihove dele (trg, četrt, kolonija, ulica) ter druga območja poselitve skupaj s pripadajočimi zemljišči;
- **kulturna krajina** je del odrtega prostora z naravnimi in grajenimi ali oblikovanimi sestavinami, katerega strukturo, razvoj in rabo pretežno določajo človekovi posegi in dejavnosti. Glede na strukturne značilnosti ločimo kmetijske krajine, poseljene krajine in zgodovinske krajine.
- **ostalo** je zvrst, v katero sodi nepremična kulturna dediščina, ki je ni mogoče uvrstiti v nobeno od naštetih zvrsti

5. člen

Za kulturne spomenike lokalnega pomena se razglasijo naslednje enote dediščine:

a) Arheološka najdišča

EŠD: 1063 Ime enote: Hrastovec v Slovenskih goricah – Gomili v Grajskem gozdu

Lokacija : parc. št.: 31/1, 32/2, 32/3; k.o. Zgornja Voličina

Utemeljitev razglasitve: Na vzhodnem robu ploskega grebena v Grajskem gozdu, vzhodno od gradu Hrastovec, se nahajata dve gomili iz neznanega časa (višine 0,4 in 0,7 metra in premera 6 ter 9 metrov), od katerih večja je delno poškodovana. Gomili nista raziskani. Glede na veliko koncentracijo rimskodobnih grobnih gomil v bližini, predvidevamo, da sta tudi ti dve gomili iz rimske dobe. Gomili predstavljata pomemben vir znanstvenih arheoloških podatkov, s svojo lego v prostoru pa sta tudi močan vizualni element v historični kulturni krajini, pomemben za razumevanje organizacije prostora v preteklosti.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- z gozdom se gospodari na tradicionalen način;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa;
- v takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja;

Merilo: M = 1: 2500

EŠD: 1030 Ime enote: Hrastovec v Slovenskih goricah – Rimskodobni gomili

Lokacija : parc. št.: 1085 k.o. Zgornja Voličina

Utemeljitev razglasitve: Na vrhu grebena Strma gora, tik ob cesti Zgornja Voličina – Hrastovec, sta v gozdu dve grobni gomili. Večja, višine ok. 4 metre, je bila po 2. svetovni vojni razkopana, pri čemer so bili najdeni ostanki kamnite grobne konstrukcije ter lončenega posodja. S svojo lego v prostoru predstavlja močan vizualni element v rimskodobni kulturni krajini, pomemben za razumevanje organizacije prostora v rimski dobi.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- z gozdom se gospodari na tradicionalen način;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa;
- v takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja;

Merilo: M = 1: 2500

EŠD: 1036 Ime enote: Hrastovec v Slovenskih goricah – Rimskodobno gomilno grobišče

Lokacija : parc. št.: 138 k.o. Zgornja Voličina

Utemeljitev razglasitve: Ob cesti Hrastovec – Korena, nad mostom čez Jablanski potok, je v gozdu ohranjeno rimskodobno grobišče s 17 gomilami. Del grebena je bil preoblikovan s srednjeveškim kamnolomom, pri čemer je bil verjetno uničen tudi del grobnih gomil. Štiri izmed gomil so bile leta 1956 arheološko raziskane, pri čemer so bile v njih odkrite kupolaste kamnite grobnice z žganimi pokopi. Med grobnimi pridatki je bilo najdeno lončeno in stekleno posodje, nakit in bronasti novci. Arheološko najdišče je pomemben vir znanstvenih informacij za razumevanje rimskodobne poselitve Slovenskih goric. Grobišče s svojo lego v prostoru predstavlja močan vizualni element v rimskodobni kulturni krajini, pomemben za razumevanje organizacije prostora v rimski dobi.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- z gozdom se gospodari na tradicionalen način;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa;
- v takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja;
- Merilo: M = 1: 2500

EŠD: 1481 Ime enote: Lenart v Slovenskih goricah – Gomila

Lokacija : parc. št.: 182/2 k.o. Varda

Utemeljitev razglasitve: Na platoju v osrednjem delu Črnega lesa, ob gozdnem kolovozu, je do polovice odkopana neraziskana gomila. Glede na večje število rimskodobnih grobnih gomil v neposredni bližini, predvidevamo datacijo gomile v rimsko dobo. Skupaj z ostalimi gomilnimi grobišči v Črnem lesu predstavlja močan vizualni element v historični kulturni krajini, pomemben za razumevanje organizacije prostora v preteklosti.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- z gozdom se gospodari na tradicionalen način;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa;
- v takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja;

Merilo: M = 1: 2500

EŠD: 1480 Ime enote: Lenart v Slovenskih goricah – Gomilno grobišče

Lokacija : parc. št.: 231/4 k.o. Varda

Utemeljitev razglasitve: Na platoju v severovzhodnem delu Črnega lesa se nahaja skupina 15 gomil, z višino do 20 metrov in premerom do 12 metrov. Glede na večje število rimskodobnih grobnih gomil v neposredni bližini, predvidevamo datacijo grobišča v rimsko dobo. Skupaj z ostalimi gomilnimi grobišči v Črnem lesu predstavlja močan vizualni element v historični kulturni krajini, pomemben za razumevanje organizacije prostora v preteklosti.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- z gozdom se gospodari na tradicionalen način;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa;
- v takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja;
- za vse navedene morebitne posege v zemljišče, na katerem se nahajajo arheološke ostaline in v njegove dele ter za posege v neposredni okolici, je potrebno v skladu z zakonom o varstvu kulturne dediščine predhodno pridobiti ustrezne kulturnovarstvene akte pristojne strokovne službe za varstvo nepremične kulturne dediščine.

Merilo: M = 1: 2500

EŠD: 9908 Ime enote: Lormanje – Gomilno grobišče Črni les - jugozahod

Lokacija : parc. št.: 645, 201, 202, 203; k.o. Zamarkova

Utemeljitev razglasitve: Na jugozahodnem delu grebena, vzhodno od jezera Komarnik, je skupina štirih neraziskanih gomil, katerih večina kaže znake kopanja. Glede na večje število rimskodobnih grobnih gomil v neposredni bližini, predvidevamo datacijo grobišča v rimsko dobo. Grobišče predstavlja pomemben vir znanstvenih arheoloških podatkov, skupaj z ostalimi gomilnimi grobišči v Črnem lesu pa je tudi močan vizualni element v historični kulturni krajini, pomemben za razumevanje organizacije prostora v preteklosti.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- z gozdom se gospodari na tradicionalen način;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa;
- v takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja;

Merilo: M = 1: 2500

EŠD: 9909 Ime enote: Lormanje –Gomilno grobišče Črni les - jugovzhod

Lokacija : parc. št.: 645, 201, 202, 203; k.o. Zamarkova

Utemeljitev razglasitve: Na jugozahodnem delu grebena, vzhodno od jezera Komarnik, je skupina štirih neraziskanih gomil, katerih večina kaže znake kopanja. Glede na večje število rimskodobnih grobnih gomil v neposredni bližini, predvidevamo datacijo grobišča v rimsko dobo. Grobišče predstavlja pomemben vir znanstvenih arheoloških podatkov, skupaj z ostalimi gomilnimi grobišči v Črnem lesu pa je tudi močan vizualni element v historični kulturni krajini, pomemben za razumevanje organizacije prostora v preteklosti.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- z gozdom se gospodari na tradicionalen način;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa;
- v takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja;

Merilo: M = 1: 2500

EŠD: 9910 Ime enote: Lormanje –Gomilno grobišče Komarnik

Lokacija : parc. št.: 207/1 in 207/2; k.o. Zamarkova

Utemeljitev razglasitve: V južnem delu Črnega lesa, nad jezerom Komarnik je skupina dveh nepoškodovanih in neraziskanih gomil. Glede na večje število rimskodobnih grobnih gomil v neposredni bližini, predvidevamo datacijo grobišča v rimsko dobo. Grobišče predstavlja pomemben vir znanstvenih arheoloških podatkov, skupaj z ostalimi gomilnimi grobišči v Črnem lesu pa je tudi močan vizualni element v historični kulturni krajini, pomemben za razumevanje organizacije prostora v preteklosti.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- z gozdom se gospodari na tradicionalen način;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa;
- v takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja;
- za vse navedene morebitne posege v zemljišče, na katerem se nahajajo arheološke ostaline in v njegove dele ter za posege v neposredni okolici, je potrebno v skladu z zakonom o

varstvu kulturne dediščine predhodno pridobiti ustrezne kulturnovarstvene akte pristojne strokovne službe za varstvo nepremične kulturne dediščine.

Merilo: M = 1: 2500

EŠD: 1479 Ime enote: Lormanje – Vila rustika

Lokacija : parc. št.: 67, 69/1, 69/2, 70/1, 70/2, 70/3, 71; k.o. Zamarkova_

Utemeljitev razglasitve: Med Lenartom in Lormanjem nad potokom Globovnica, na ledini Lormanjske njive, se nahajajo ostanki rimskodobnega podeželskega obrata, velikega ok. 100 x 100 metrov. Za razliko od številnih rimskodobnih gomilnih grobišč v okolici Lenarta, je tovrstnih naselbin znanih zelo malo. Arheološko najdišče je nujno varovati kot izredno pomemben vir znanstveni podatkov za razumevanje rimskodobne poselitve Slovenskih goric.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- prepovedano je globoko oranje ali ravnanje terena.
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa;
- v takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja;

Merilo: M = 1: 2500

EŠD: 1056 Ime enote: Radehova – Rimskodobna gomila

Lokacija : parc. št.: 90 in 93; k.o. Radehova_

Utemeljitev razglasitve: Na ravnini zahodno od jezera Gradišče, znotraj okljuka potoka Velka, je prekopana rimskodobna gomila, višine 3 metre in premera 22 metrov. V gomili je bila iz kamna zidana grobna kamra. Gomila je močan vizualni element v rimskodobni kulturni krajini, pomemben za razumevanje organizacije prostora v rimski dobi.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- z gozdom se gospodari na tradicionalen način;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa;
- v takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja;

Merilo: M = 1: 2500

EŠD: 1026 Ime enote: Spodnji Porčič – Eneolitska naselbina

Lokacija : parc. št.: 888/3, 888/4, 890/1, 890/2, 890/3, 890/4, 890/5, 905/1, 905/2, 905/3; k.o. Spodnji Porčič

Utemeljitev razglasitve: Na vrhu hriba vzhodno od ceste Lenart – Benedikt, v gozdu in na travniku ob domačiji Grujič, so bili najdeni naselbinski ostanki, predvsem odlomki lončenega posodja, iz bakrene dobe (eneolitika). Zaradi redkosti naselbin iz tega časa v severovzhodni Sloveniji, predstavlja pomemben vir znanstvenih arheoloških podatkov za razumevanje najzgodnejše človekove naselitve v Slovenskih goricah.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- z gozdom se gospodari na tradicionalen način;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa;
- v takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja;

Merilo: M = 1: 2500

EŠD: 1058 Ime enote: Spodnji Porčič – Gomila

Lokacija : parc. št.: 913; k.o. Spodnji Porčič

Utemeljitev razglasitve: V gozdu na vrhu hriba vzhodno od ceste Lenart – Benedikt, tik ob jami, kjer so kopali pesek, se nahaja gomila višine 1,1 metra in premera 14,7 metrov. Glede na veliko gostoto rimskodobnih arheoloških najdišč v okolici, sklepamo, da je gomila rimskodobna. Gomila predstavlja močan vizualni element v historični kulturni krajini, pomemben za razumevanje organizacije prostora v preteklosti.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- z gozdom se gospodari na tradicionalen način;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa;
- v takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja;

Merilo: M = 1: 2500

EŠD: 1025 Ime enote: Spodnji Porčič – Gomilno grobišče

Lokacija : parc. št.: 1041, 1042, 1043, 1059/1, 1059/4; k.o. Spodnji Porčič

Utemeljitev razglasitve: V gozdu na vrhu hriba zahodno od ceste Lenart – Benedikt se nahaja grobišče z 12 grobnimi gomilami, višine do 1,6 metra in premera do 11,5 metrov. Glede na veliko gostoto rimskodobnih arheoloških najdišč v okolici, sklepamo, da je gomilno grobišče rimskodobno. Grobišče predstavlja pomemben vir znanstvenih arheoloških podatkov, skupaj z ostalimi gomilnimi grobišči v Črnem lesu pa je tudi močan vizualni element v historični kulturni krajini, pomemben za razumevanje organizacije prostora v preteklosti.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- z gozdom se gospodari na tradicionalen način;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa;
- v takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja;

Merilo: M = 1: 2500

EŠD: 1061 Ime enote: Zamarkova – Gomila Švicarski dvor

Lokacija : parc. št.: 785/1, 791/1; k.o. Zamarkova

Utemeljitev razglasitve: Med avtocesto in Švicarskim dvorom se nahaja časovno neopredeljena in neraziskana gomila, višine ok. 1 meter, premera ok. 10 metrov. Glede na veliko gostoto rimskodobnih arheoloških najdišč v okolici, sklepamo, da je gomila rimskodobna. Gomila predstavlja pomemben vir znanstvenih arheoloških podatkov, skupaj z ostalimi gomilnimi grobišči v Črnem lesu pa je tudi močan vizualni element v historični kulturni krajini, pomemben za razumevanje organizacije prostora v preteklosti.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- z gozdom se gospodari na tradicionalen način;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa;
- v takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja;

Merilo: M = 1: 2500

EŠD: 1010 Ime enote: Zamarkova – Gomilno grobišče Babič

Lokacija : parc. št.: 916/6; k.o. Zamarkova

Utemeljitev razglasitve: Na robu gozda vzhodno od Šenvetrove kapelice, tik severno ob avtocesti, se nahaja troje gomil, katere največja med njimi je čez 3 metre visoka in ima premer 25 metrov. Glede na veliko gostoto rimskodobnih arheoloških najdišč v okolici, sklepamo, da so gomile rimskodobne. Gomilno grobišče predstavlja pomemben vir znanstvenih arheoloških podatkov, skupaj z ostalimi gomilnimi grobišči v Črnem lesu pa je tudi močan vizualni element v historični kulturni krajini, pomemben za razumevanje organizacije prostora v preteklosti.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- z gozdom se gospodari na tradicionalen način;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa;
- v takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja;

Merilo: M = 1: 2500

EŠD: 1033 Ime enote: Zamarkova – Gomilno grobišče Črni les - severozahod

Lokacija : parc. št.: 772/7, 773/6; k.o. Zamarkova

Utemeljitev razglasitve: V severozahodnem delu Črnega lesa, tik severno ob avtocesti, se nahajajo štiri nepoškodovane in neraziskane gomile, višine do 1,2 metra in premera do 15 metrov. Glede na veliko gostoto rimskodobnih arheoloških najdišč v okolici, sklepamo, da so gomile rimskodobne. Gomilno grobišče predstavlja pomemben vir znanstvenih arheoloških podatkov, skupaj z ostalimi gomilnimi grobišči v Črnem lesu pa je tudi močan vizualni element v historični kulturni krajini, pomemben za razumevanje organizacije prostora v preteklosti.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- z gozdom se gospodari na tradicionalen način;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa;
- v takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja;

Merilo: M = 1: 2500

EŠD: 21808 Ime enote: Zamarkova – Rimskodobno gomilno grobišče Toplak-Kegl

Lokacija : parc. št.: 799/2, 800/5, 846/2-vzhodni del, 849/7-vzhodni del; k.o. Zamarkova

Utemeljitev razglasitve: V gozdičku med domačijo Toplak in avtocesto ter na njegovem severnem robu, se nahaja rimskodobno gomilno grobišče. Dve od šestih gomil sta bili zaradi načrtovane gradnje avtoceste arheološko raziskani, pri čemer je bila v eni od gomil odkrita grobna kamra, sestavljena iz plošč peščenjaka. Na podlagi grobnih pridatkov nastanek gomile datiramo v 1. stoletje našega štetja. Ohranjene so štiri grobne gomile. Dvoje severnih gomil je visokih ok. 1 meter, dvoje gomil južno od njih pa je nižjih, komaj zaznavnih.

Pri arheoloških raziskavah so bili odkriti tudi naselbinski ostanki iz obdobja pred postavitvijo gomil. Na podlagi odlomkov lončenega posodja jih umeščamo v prazgodovinski čas. Multiperiodnost arheološkega najdišča še povečuje njegovo kulturno vrednost, zaradi česa je potrebno temu prostoru posvečati posebno pozornost in skrbno načrtovati njegovo ureditev.

Gomilno grobišče predstavlja pomemben vir znanstvenih arheoloških podatkov, skupaj z ostalimi gomilnimi grobišči v Črnem lesu pa je tudi močan vizualni element v rimskodobni kulturni krajini, pomemben za razumevanje organizacije prostora v rimski dobi.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- z gozdom se gospodari na tradicionalen način;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa;
- v takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja;

Merilo: M = 1: 2500

EŠD: 1037 Ime enote: Zgornji Žerjavci – Gomilno grobišče Gasterajska šuma

Lokacija : parc. št.: 665 k.o. Zg. Žerjavci

Utemeljitev razglasitve: V gozdu severovzhodno od domačije Slatinšek, na blagem pobočju nad potokom Velka, se nahaja gomilno grobišče s 17 gomilami iz neznanega časa, višine do 1,2 metra in premera do 14 metrov. Gomilno grobišče predstavlja pomemben vir znanstvenih arheoloških podatkov, pa tudi močan vizualni element v historični kulturni krajini, pomemben za razumevanje organizacije prostora v preteklosti.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- z gozdom se gospodari na tradicionalen način;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa;
- v takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;

- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja;

Merilo: M = 1: 2500

EŠD: 1038 Ime enote: Zgornji Žerjavci – Gomilno grobišče Plojev gozd

Lokacija : parc. št.: 1080, 1081k.o. Zg. Žerjavci

Utemeljitev razglasitve: V gozdu vzhodno od domačije Zarnec, na blagem pobočju nad potokom Velka, se nahaja gomilno grobišče s 21 gomilami iz neznanega časa, višine do 0,8 metra in premera do 9 metrov. Gomilno grobišče predstavlja pomemben vir znanstvenih arheoloških podatkov, pa tudi močan vizualni element v historični kulturni krajini, pomemben za razumevanje organizacije prostora v preteklosti.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- z gozdom se gospodari na tradicionalen način;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa;
- v takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja;

Merilo: M = 1: 2500

b) Stavbe

EŠD: 176 Ime enote: Hrastovec v Slovenskih goricah - Grad

Lokacija : parc. št.: 1/1, 1/7, 1/8, 1/9, 1143, 2/1, 2/2, 2/3 k.o. Zgornja Voličina

Utemeljitev razglasitve: Grad Hrastovec, ki z vrha hriba dominira nad Pesniško dolino, deluje kot masa silno monumentalno. Predstavlja večji kompleks, ki ga na jugu tvori starejši del s tremi renesančno oblikovanimi dvonadstropnimi trakti in tremi okroglimi stolpi, ki skupaj s severnimi trakti kasnejšega datuma in različno razgibanimi strehami tvorijo prostrano notranje dvorišče. Njegov nepravilni tloris daje slutiti starejšo gradbeno zgodovino in je dokaz več, da je grad zrasel do današnjih dimenzij šele postopoma.

Na ime Hrastovec – Gvtenhage naletimo prvič leta 1265 v zvezi z deželno knežjim urbarjem, vendar upravičeno domnevamo, da je ime povezano z naseljem ali manjšim dvorom. Vsekakor je sigurno, da je hrastovski dvor obstajal že leta 1294, saj se v darilni listini Adelaide Hrastovške cistercijanskemu samostanu v Runi omenja tudi Henrik der Hager - Hrastovski. Leta 1338 je bil lastnik hrastovškega dvora Friderik iz Landsberga, ki se ga omenja v zvezi s hrastovško kapelo sv. Ožbalta. Leta 1443 se prvič omenja grad v Hrastovcu in njegovega lastnika Andreja pl. Holleneškega iz Lenarta, ki mu je tega leta cesar Friderik podelil trške pravice, zato je lahko Andrej ustvaril gosposčino z lastnim sodiščem, lovom in

ribolovom. Po sporu med Herbersteini in Hartmannom Hollenškim, ki je nasledil Reihprechta, Andrejevega sina, je bila leta 1481 gosposčina sodno dodeljena Herbersteinom.

Herbersteini so posest in grad močno povečali in ostali njeni lastniki do leta 1802, ko sta jo odkupila brata Pauer. Leta 1909 so Herbersteini ponovno odkupili grad in ostali lastniki do druge svetovne vojne. 22. oktobra 1948 je bil v gradu ustanovljen Zavod za duševno in živčno bolne Hrastovec – Trate, ki še vedno deluje v okviru grajskega kompleksa gradu v Hrastovcu in Tratah. Že pogled na mogočen grad nam pove, da so bili njegovi lastniki sila pomembni plemiči, med katerimi sigurno izstopa državnik in diplomat Žiga Herberstein, avtor knjige *Rerum Moscovitarum Comentarium* iz leta 1549. Ko se približujemo gradu na levi strani položne poti opazimo nekdanje gospodarsko poslopje z gotskim portalom in letnico 1554. V grajski kompleks na vrhu hriba stopamo preko kamnitega mostu nad grajskim jarkom in mogočnega portala z letnico 1616 na zgornjem delu preklade. Vrata v portalu imajo še ohranjene originalne vratnice s tolčeno pločevino, ob strani pa so v trikotnih poljih odprtine za verige vzdiznega mostu. Skozi obokano vežo vstopamo v dvorišče z manjšim bazenom na mestu nekdanjega vodnjaka. Že hiter pogled po traktih razvrščeni okoli dvorišča nam pove, da se gosposki traki baročnega obdobja, ki so nameščeni v severnem delu grajskega kompleksa, razlikujejo od skromnejših poznorenesančnih objektov med okroglimi utrdbenimi stolpi v južnem delu. Južni renesančni del iz okoli 1600 še deluje srednjeveško, medtem ko je severni, v letih 1655 – 1666 prezidani del, neprimerno lahkotnejši. V dvorišču nam pogled pritegne trakt, ki je vpet v arhitekturni obroč le s krajšo severno stranico in prosto sega v dvoriščni prostor. V traktu sta grajska kapela s prekrasnim portalom z letnico 1688 v kateri je sedaj mrtvašnica doma za duševno bolne in reprezentančno baročno stopnišče. Kapela je bogato členjena s štukaturami, freske pa je naslikal mojster Antonio Maderna. Desno od kapele vstopamo preko baročnega portala v najlepši del grajskega kompleksa, katerega nadstropje je dostopno preko reprezentančnega baročnega stopnišča s kamnito ograjo s kamnoseško izdelanimi baročnimi motivi in baročnim štukom na stropu, v pritličje pa preko reprezentančne, s pilastri okrašene obokane veže. Preko vhodne veže v pritličju vstopamo v veliko vežo, iz katere nas pot vodi desno v slavnostno galerijo in naravnost v predprostor slavnostne dvorane. Nekdanja galerija, ki med seboj povezuje nekdanji severovzhodni in severozahodni utrdbeni stolp, je v obdobju grofov Herbersteinov služila kot galerija za družinske portrete. Odlikuje se po izredno kvalitetnih štukaturah z mitološkimi prizori, ki se uvrščajo v sam vrh te umetnostne zvrsti v Srednji Evropi. Najpomembnejši prostor v gradu je slavnostna dvorana, v katero stopamo preko predprostora, dostopnega iz velike veže. Prostor krasi bogat štuk na stropu in štukaturni okviri na stropu in stenah v katerih so upodobitve različnih umetnikov in obdobj. Osrednji prizor na stropu z motivom Diane je naslikan na platno, obkrožajo ga žanrski in mitološki prizori. Skozi ozki povezovalni severni trakt z galerijo stopamo iz notranjega grajskega dvorišča v zunanje grajsko dvorišče, ki ga navzven zapira visok zid okrašen s kamnito balustrado in cvetnima vazama ob straneh. V pritličnem delu zidu so še vidne nekdanje renesančne strelne odprtine. Iz tega dvorišča stopamo preko prehoda v zidu na podest dvoramnega, z balustrado okrašenega stopnišča, ki ga nosita arkadna loka. O natančni gradbeni zgodovini gradu pred letom 1600 bi govorili le težko. Vsekakor vemo, da je leta 1294 na tem mestu zagotovo stal dvor, da je Friderik iz Landsberga leta 1348 v gradu ustanovil kapelo sv. Ožbalta, da se leta 1443 Hrastovec prvič omenja kot grad, in da se je grad pričel močno širiti po letu 1481, ko preide v last grofov Herberstein. Opiramo se lahko le na pisne vire, ki smo jih omenili že na začetku našega sestavka. Sistematično gradbeno sondiranje in sondiranje ometov nas bi verjetno pripeljalo do novih podatkov. Tako se lahko poleg pisnih virov in predvsem Vischerjeve grafike gradu iz leta 1683 opremo še na letnice izpisane na portalih in zapise opravljenega dela v graških

cehovskih knjigah ter razgibani tloris, ki daje slutiti starejši datum gradu. Renesančne, delno še ohranjene pozidave, ki so se končale leta 1616, kar potrjuje letnica na portalu, so se domnevno pričele enkrat okoli leta 1500 z zidavo treh okroglih stolpov. Ti so bili v tej zgodnejši renesančni fazi med seboj povezani le z obzidjem, ki se je takrat nadaljeval tudi proti severu. Severni del obzidja so kmalu po sredi 16. stoletja okrepili z velikima pravokotnima stolpoma z renesančnimi topovskimi strelnicami. O gradbeni zgodovini stanovanjskih traktov med utrdbenimi stolpi lahko le ugibamo, saj nam ti ne ponujajo toliko podatkov s pomočjo katerih bi jih lahko časovno opredelili kot smo lahko to storili pri utrdbeni arhitekturi stolpov. Na starejše arhitekturne pokazatelje lahko naletimo le na obeh vzhodnih traktih. Okvirno lahko postavimo tlorisno zasnovo, ki se je ohranila do današnjega dne, v obdobje do leta 1616. Močna predelava gradu v letih 1655 – 1666, delo italijanskega arhitekta Domenica della Torre ohranja staro lupino in se osredotoči na obdelavo fasad in notranjščine. Fasade dobijo nove kamnite okenske okvire in portale, verjetno pa tudi dekorativno sivo modro poslikavo, ki jo vidimo na Vischerjevi upodobitvi iz 1683 in ki smo jo določili pri obnovitvenih delih južnega trakta. Takrat je nastal dvorišni trakt s kapelo, verjetno pa tudi prizidek k severovzhodnem traktu, ki kaže vse značilnosti italijanske arhitekture tega časa. Čeprav je bil grad delno poškodovan v požaru leta 1666, domnevamo, da so bila obnovitvena dela popolnoma v skladu z načrti Domenica della Torre. Zadnja pomembna gradbena obnova gradu je bila baročna adaptacija gradu v tridesetih letih 18. stoletja, ki je dal baročen razkošen videz severnim stavbam grajskega kompleksa. Stene so bile prevotljene z novimi visokimi okni, izdelan nov portal pred reprezentančnim stopniščem v traktu s kapelo, reprezentančno stopnišče v taistem traktu, štukaturni okras v reprezentančnih prostorih, poslikava v slavnostni dvorani in sedaj že uničena poslikava v reprezentančnem stopnišču ter dvoramno stopnišče pred balustrado na severnem zunanjem dvorišču. Takrat so verjetno tudi tukaj zamenjali leseni mostovž nad grajskim jarkom z zidanim in odstranili visoki stolp ob renesančni bastiji. Baročne prezidave so umirile višinsko rast, ki je bila značilna za predhodna obdobja in višinsko izravnal trakte, tako, da je današnji videz gradu umirjen in predstavlja zaključeno celoto. Le natančen ogled gradu daje izurjenemu očesu slutiti burno gradbeno zgodovino. Na žalost notranje opreme gradu, tako kot na ostalih slovenskih gradovih, ni več in je le delno ohranjena v muzejskih zbirkah. Notranje dvorišče je zasajeno z mogočnimi soliternimi drevesi. Na severni strani gradu ob vznožju balustradnega stopnišča leži manjši formalni parter. Del grajskega kompleksa je tudi sistem ribnikov.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvorne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
- posebno varovanje zunanjščine, gradbene substance, posameznih arhitekturnih detajlov, tlorisne zasnove, likovnih detajlov, stavbnega pohištva in notranje opreme;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

- pri kakršnih koli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjščini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Varujemo tudi parkovno ureditev, za katero velja varstveni režim, ki določa:

- Vrtno arhitekturna kompozicija z vsemi strukturnimi prvini in njihovimi medsebojnimi razmerji vključno z obstoječimi naravnimi prvini (rastline);
- umestitev v širši prostorski in vsebinski kontekst.
- Splošne usmeritve in pogoji za vrtno arhitekturni spomenik:
- ohranja se vrtno arhitekturna zasnova (oblika);
- ohranjajo in varujejo se strukturne prvine (materija);
- ohranja in varuje se vse grajene objekte in druge kulturne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (bazen, zidovi, pergola, stopnišča, ograja, itd.);
- ohranja in varuje se vse naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vegetacija, relief, itd.);
- preprečuje se gradnja kakršnihkoli objektov, poti ali naprav, ki niso v skladu z vrtno arhitekturno zasnovo;
- preprečuje se onesnaževanje ter uničevanje in poškodovanje rastlin;
- ohranja (ali ponovno vzpostavlja) se primerne ekološke pogoje, ki so potrebni za rast in nadaljnji obstoj rastlin (osončenosti, nivo talnice, preprečevanje nasipavanja itd.);
- varuje se tudi neposredna okolica ter značilni pogledi na in z enote vrtno arhitekturne dediščine;
- sanacijska, obnovitvena in prezentacijska dela morajo biti načrtovana in izvedena na osnovi konservatorskega programa ali posebnih konservatorskih usmeritev;
- za izvedbo večjih obnovitvenih dela mora biti pripravljen poseben (konservatorski) izvedbeni projekt.

Opis vplivnega območja spomenika:

k.o. Zgornja Voličina: parc. štev. *10, *11, *12, *155, *3, *5, 1/2, 1/3, 1/4, 1/5, 1/6, 1102/1 – severni del, 1103, 1104 – zahodni del, 1106, 1107/1 – severni del, 1142/1, 1142/2, 1142/3, 1142/4, 1142/5, 1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 13/1, 13/2, 13/3, 13/4, 15/1, 15/2, 16, 18/1, 18/2, 18/3, 18/4, 18/5, 19/1, 19/2, 20, 21, 4/1, 4/2, 48/2, 48/4, 48/5, 48/6, 50/2 – del, 51, 52, 53/1, 53/4 – zahodni del, 53/11 – zahodni del, 53/12, 53/13, 53/14, 53/15, 53/16, 53/17, 53/18, 53/19, 53/20, 53/21, 53/22, 53/23, 53/24, 53/25, 53/27, 54/6 – južni del, 58/1, 58/2, 58/3, 58/4, 58/5, 58/6, 58/7, 59/2, 59/3, 59/4, 6/1, 6/2, 6/3, 6/4, 60/2, 60/3, 60/4, 61/1, 61/2, 61/3, 61/4, 61/5, 61/6, 61/7, 61/8, 61/9, 61/10, 61/11, 62/1, 62/2, 62/3, 62/4, 62/5, 62/6, 65, 66/2, 66/3, 67/1, 67/2, 67/3, 67/4, 67/5, 69/1, 69/2, 69/3, 69/4, 69/5, 69/6, 69/7, 7/1, 7/3, 74, 75, 76/1 – severni del, 76/2, 8/1, 8/2, 8/3, 8/4, 8/5, 8/6, 8/7, 8/8, 8/9, 8/19, 8/11, 80;

k.o. Zamarkova: parc. štev. 1004/1, 1004/3, 1012/2, 1014/1, 1018/1, 1018/3, 1029/1, 1084/1, 1084/2, 1090/1, 1092/1, 1105, 1117, 1118, 1137, 1139, 1140, 1141/14, 1141/28, 1141/44, 1152, 1153, 1154/18, 1154/22, 1154/24, 1154/27, 1154/29, 1154/35, 1154/36, 1154/37, 1154/45, 1154/47, 1154/48, 1154/49, 1154/50, 1154/51, 1154/52, 1173, 1197/6, 1197/8, 1197/9, 1201/3, 1202/1, 1203/1, 1203/2, 1204/1, 1204/3, 1204/4, 1207/2, 1207/3, 1356, 1357/1, 1357/4, 1360/17, 1367, 1368, 1369, 1378, 1382, 1385 – severni del, 1485/1, 1485/2, 1485/3, 1487/1, 1487/2, 1488, 1489, 1490, 1491, 1492, 1495 – severni del, 1497, 1505, 1506, 1507, 963/1, 963/3, 970/10.

Opis varstvenega režima za vplivno območje: Varuje se tudi veduta gradu in prostor okoli gradu ter vsi pogledi nanj. Niso dovoljeni posegi, ki bi s svojo velikostjo, obliko ali funkcijo lahko negativno vplivali na zaščitene funkcionalne in vizualne elemente spomenika. Vsi dovoljeni posegi v vplivnem območju gradu se morajo podrežati veduti spomenika.

Merilo: M = 1: 2500

EŠD: 1088 Ime enote: Hrastovec v Slovenskih goricah – Hiša Hrastovec 3

Lokacija: parc. št.: *10 k.o. Zgornja Voličina

Utemeljitev razglasitve: Ob vznožju grajskega griča se je iz sklopa nekdanjih gospodarskih poslopij gradu Hrastovec ohranila le mogočna zidana stavba, z podolžnim tlorisom postavljena pravokotno v hrib. Pokriva jo opečna dvokapnica s širokim vhodnim napuščem. Delno vkopano pritličje zavzema visoka, iz kamna zidana banjasto obokana klet. Proti cesti je orientirana nadstropna, dvoosna fasada, z vhodom v klet. Kletni vhod poudarja kamnit, konzolasto oblikovan portal, posnet na ajdovo zrno; nad portalom je grb Herbersteinov. Zgornji del objekta je bivalni, vhod vanj vodi s podolžne strani hiše skozi kamnit, členjen portal, ki je potlačeno polkrožno zaključen. Fasade členijo mejni zidec, profiliran podstrešni zidec, plastična delitev med osmi ter poudarjena polja s svojevrstnim črtnim vzorcem nad in pod okni. Na spodnjem kletnem delu stavbe je na nekaterih mestih viden gotski omet. Okna bivalnega dela so dvokrilna deljena s prečkami. Iz kamna grajen objekt, ki je nekoč sodil h grajskemu kompleksu, izvira v osnovi iz 16. stoletja, v 19. stoletju pa je bil v zgornjem bivalnem delu predelan. Manjši prizidek v L z leseno verando so zgradili v 20. stoletju. Stavbno povišanje objekta kaže stilno podobo s konca 19. in začetka 20. stoletja. Stavba je pomemben pomnik krajevne zgodovine, z arhitekturnim, umetnostno zgodovinskim in etnološkim poudarkom. V preteklosti je prevladoval gospodarski značaj stavbe, danes pa je bistvena bivalna funkcija.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, krajinskih, arhitekturnih, likovnih, etnoloških in drugih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjščine stavbe, gradbene substance, posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in originalnega stavbnega povišanja;
- podrežanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti, ne glede na funkcijo,
- posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni,
- izjemnega pomena za spomenik je ohranjanje njegovih originalnih sestavin, popolnoma dotrajani izvorni elementi se lahko nadomestijo le z identičnimi rekonstrukcijami,
- v območju spomenika ni dovoljeno postavljati objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 3099 Ime enote: Lenart v Slovenskih goricah – Cerkev Sv. Lenarta

Lokacija: parc. št.: 524 k.o. Lenart v Slovenskih goricah

Utemeljitev razglasitve: Cerkev stoji na najvišji točki v Lenartu in dominira nad celim trgom. Sestavljajo jo enotna poznogotska stavba, ki je v osnovi romanska, iz 1515-18 z leta 1531 vdelano pevsko emporo in zvonikom z obrambnim pomolom in strelnico, Na zvonu je izpisana letnica 1573. Dve baročni kapeli na zahodni strani sta iz prve polovice 18. stoletja, zakristijo pa datiramo v sredo 18. stoletja. Cerkev sv. Lenarta, po kateri je kraj dobil ime, se prvič omenja 1196. Postavili so jo na majhno vzpetino nad tržnim prostorom. Tako je bila izolirana od naselbine. Obdana je bila s tabornim obzidjem, ki je bilo na severni vzhodni strani porušeno, na južni in zahodni strani pa znižano do parapetne višine. Leta 1850 so predstavili pokopališče okoli cerkve na sedanje mesto. Romanska gradbena faza v cerkvi sv. Lenarta v Lenartu v Slov. goricah je bila pričakovana, saj o njej pričajo že pisni viri, ki cerkev v Lenartu omenja že v neki listini iz leta 1196 v zvezi s patronatom admontskega samostana. Ponovno se omenja cerkev sv. Lenarta leta 1215 in fara sv. Lenarta leta 1354. 1445 je lenarška fara obsegala 28 okoliških zaselkov. V obdobju turških napadov je imela cerkev obrambno funkcijo. Obdajalo jo je taborno obzidje z oporniki, ki je bilo leta 1818 odstranjeno na severni in vzhodni strani, na južni in zahodni strani pa znižano do parapetne višine. Gotski zvonik z izlivnico za smolo je do današnjega dne ohranil svoj videz. Cerkev se uvršča v poznogotski tip arhitekture, ki se že navezuje na novo renesančno občutenost prostora. Zaradi svoje kvalitetne arhitekture in kamnoseških detajlov predstavlja najlepši primer "slovenjegoriške gotike". V kamnoseškem opusu cerkve izstopa predvsem južni portal z občuteno izdelanimi detajli dveh fial in doprsja dveh angelčkov s ščitki. Svojevrstno je tudi oblikovanje zahodne fasade, ki jo členita le vogalna opornika in kvaliteten poznogotski vhodni portal. Podobo cerkvene zunanosti dopolnjujejo še visoka okna prezbiterija, že omenjeni detajli izlivnice za smolo, hodnika ob stolpu na južni fasadi ter gotski žlebljen profil. Romanska gradbena faza z zidavo iz pravilno obdelanih kamnitih kvadrov je bila prezentirana na zahodni fasadi. Širina nekdanje romanske ladje je bila enaka širini kasnejše gotske cerkve, po višini pa je segala nekako meter višje od gotskega zahodnega portala. Dolžino romanske ladje ni bilo možno določiti, saj je bila zaradi naknadnih dozidav kapel nerazvidna. Za določitev romanske apside in dolžine romanske ladje bi bilo potrebno izvesti arheološke raziskave v notranjosti prezbiterija in vzhodnega dela ladje.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti,
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvorne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
- posebno varovanje zunanjščine stavbe, gradbene substance, posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove, stavbnega pohištva i notranje opreme;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnih koli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjščini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 7103 Ime enote: Lenart v Slovenskih goricah – Hiša Jurovska cesta 1

Lokacija : parc. št.: 410, 411/1 k.o. Lenart v Slovenskih goricah

Utemeljitev razglasitve: Sedemosna enonadstropna zgradba stoji na samem skrajnem koncu trga pri cerkvi in je postavljena v liniji Jurovske ceste. V osrednji osi fasade ima poznobaročni portal z močno poudarjenima odbijačema, prstanoma in letnico 1831 v temeniku. Vratnice so še originalne bidermajerske. Prvo nadstropje je ločeno od pritličja z izstopajočim venčnim zidcem. Bogata je tudi členitev okoli oken. Okna v pritličju so členjena s polico in lunetami, v katerih so polkrožna polja, razvejana v obliki sončnih žarkov. Okna v prvem nadstropju so poudarjena s karnisami, policami in bogatimi ornamentami. Zgradba je nastala leta 1831 in je poleg poznobaročnih oblik že odraz teženj bidermajerja. Nadstropje je že predelano, komunikacije so še primarne.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti,
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvorne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
- posebno varovanje zunanjsčine stavbe, gradbene substance, posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove, stavbnega pohištva in notranje opreme;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 7104 Ime enote: Lenart v Slovenskih goricah – Hiša Jurovska cesta 3

Lokacija : parc. št.: 409/1 k.o. Lenart v Slovenskih goricah

Utemeljitev razglasitve: Nadstropna pet osna stavba ima v osrednji osi rizalit in konzolasti portal. Fasada je historična in odraz teženj po letu 1850. Gre za kvaliteten primer meščanske arhitekture iz druge polovice 19. stoletja.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti,
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvorne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
- posebno varovanje zunanjsčine stavbe, gradbene substance, posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove, stavbnega pohištva in notranje opreme;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 7105 Ime enote: Lenart v Slovenskih goricah – Hiša Mariborska cesta 1

Lokacija : parc. št.: 476 k.o. Lenart v Slovenskih goricah

Utemeljitev razglasitve: Pet osna pritlična stavba stoji pod nivojem ceste Maribor - Gornja Radgona tik pred vhodom v Lenart. V srednji osi fasade izstopa kamnoseško izdelan portal s segmentnim čelom v katerem je na les naslikan aliančni grb grofov Herberstein. Okna z maltastimi obrobami so dvokrilna in opremljena z baročnimi mrežami iz 17. stoletja. Streha s čopi je opečna in zelo strma. Stavba je le delno podkletena z obokano kletjo. V notranjosti je tlakovana veža s kvadratnimi opečnimi tlakovci. Stropi so tramovni, le en prostor je banjasto obokan. Hiša je nekdanji špital in je bila skupaj z mestnim rotovžem edini objekt, ki je prestal ujmo požarov v 17., 18. in 19. stoletju. Nekdaj je stal izven trškega obzidja.. Leta 1625 ga je ustanovil lenarški tržan Maks Pernhard. Leta 1661 je grof Erazem Herberstein špital obnovil, ga povečal in nad njim prevzel patronat. Špital je kvaliteten primer zelo trške arhitekture 17. stoletja.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti,
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvorne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
- posebno varovanje zunanjsčine stavbe, gradbene substance, posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove, stavbnega pohištva in notranje opreme;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 7106 Ime enote: Lenart v Slovenskih goricah – Hiša Ptujška cesta 2

Lokacija : parc. št.: 520 k.o. Lenart v Slovenskih goricah

Utemeljitev razglasitve: Pritlično stavbo izrazito podolžnega tlorisa pokriva štirikapnica. Osrednji del stavbe poudarjajo vhod in dve okni, ki sta med seboj ločeni s kaneliranimi pilastri, le ti pa nosijo preklado v višini podstrešnega zidca ostalega dela zgradbe. Okna so poudarjena s policami, gladkimi obrobami in temeniki. Vogali so poudarjeni z maltastimi obrobami. Hiša je primer oblikovanja klasicističnih teženj v prvi polovici 19. stoletja.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti,

- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
- posebno varovanje zunanjščine stavbe, gradbene substance, posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove, stavbnega pohištva in notranje opreme;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 7110 Ime enote: Lenart v Slovenskih goricah – Hiša Trg osvoboditve 3

Lokacija: parc. št.: 287/2 k.o. Lenart v Slovenskih goricah

Utemeljitev razglasitve: Enonadstropno triosno stavbo pokriva streha dvokapnica. Fasada je členjena v tipičnem klasicističnem slogu. Klet je obokana. V stavbo stopamo skozi glavni vhod na krajši stranici stavbe, ki je postavljena pravokotno na cesto. Vhod je poudarjen s parom pilastrov, ki nosita dvojno preklado na kateri sloni venčni zidec. Členitev s pilastri se ponovi v osi portala v prvem nadstropju. Hiša je kvaliteten primer gradnje v klasicističnem slogu.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti,
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
- posebno varovanje zunanjščine stavbe, gradbene substance, posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove, stavbnega pohištva in notranje opreme;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 7111 Ime enote: Lenart v Slovenskih goricah – Hiša Trg osvoboditve 5

Lokacija: parc. št.: 285/2 k.o. Lenart v Slovenskih goricah

Utemeljitev razglasitve: Visokoprtilično triosno stavbo pokriva dvokapna streha. Na vrhu čela je vetrokaz z veprom. Okna so poudarjena z okensko obrobo, profilirano polico in karniso. V oknih so ohranjene močno izstopajoče baročne mreže. Fasada je členjena z ovalnimi maltastimi polji nad okni in konkavnim podstrešnim vencem. V prvi okenski osi je kamnoseško izdelan portal s profilirano gredo. V zatrepu je polkrožna odprtina. Zatrep je ločen od ostalega dela zgradbe z maltastim zidnim vencem. V kleti je banja s sosvodnicami. Prostori v pritličju so ravno stropani. Hiša je bila sezidana 1675 in je bila poleg Špitala edini

spomenik, ki je prestal ujmo požarov. Zgradba z vsemi detajli nakazuje 17. stoletje in je kvaliteten primer trške arhitekture 17. stoletja.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti,
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
- posebno varovanje zunanjščine stavbe, gradbene substance, posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove, stavbnega pohištva in notranje opreme;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 7112 Ime enote: Lenart v Slovenskih goricah – Hiša Trg osvoboditve 8

Lokacija : parc. št.: 256/1, 256/2 k.o. Lenart v Slovenskih goricah

Utemeljitev razglasitve: Enonadstropna stanovanjska hiša ima poznobaročen portal z močno poudarjenima odbijačema. V temeniku je izpisana letnica 1818. Okna v pritličju in nadstropju so poudarjena z obrobami in karnisami. V višini portala poteka zidec pravokotnega profila, ki loči pritličje od prvega nadstropja. V zadnji, peti osi pritličja je podolžno okno z mrežo in kovinskimi vratnicami. Ohranjena je še primarna komunikacija v nadstropje hiše. Na zaprtem dvorišču sta dobro ohranjena kvalitetna gospodarska poslopja, ki nakazujeta močno gospodarsko obarvano dejavnost prvotnega lastnika. Gospodarska poslopja ohranjamo v prvotni podobi, brez dozidav. Zgradba je tipičen primer poznobaročnega oblikovanja stanovanjske trške hiše brez posebnih poudarkov, ki pa so zelo pomembne za urbanizem celotnega kraja. Hiša v veliki meri prispeva k ambientalnemu vzdušju trga, prav tako gospodarsko dvorišče.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti,
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
- posebno varovanje zunanjščine stavbe, gradbene substance, posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove, stavbnega pohištva in notranje opreme;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 7113 Ime enote: Lenart v Slovenskih goricah – Hiša Trg osvoboditve 9

Lokacija : parc. št.: 271 k.o. Lenart v Slovenskih goricah

Utemeljitev razglasitve: Sedemosno, enonadstropno hišo pokriva dvokapna streha. Rustikalno pritličje z okenskimi in vratnimi odprtinami enakih dimenzij je namenjeno turističnim dejavnostim in stanovanjem v nadstropju. Vhod v hišo v osi zgradbe vodi po strmih stopnicah. Okna v nadstropju so za razliko od pritličnih poudarjena s policami in karnisami, ki slonijo na konzolah. Pod streho poteka konzolni venec. Del zgradbe je podkleten in obokan. V klet vodijo strme stopnice. Ohranjena je primarna komunikacija v prvo nadstropje in v nadstropju originalno stavbno pohištvo, ki ga ohranjamo. Zgradba je bila zgrajena v 19. stoletju v historičnem zgodnjebaročnem stilu.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti,
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
- posebno varovanje zunanjsčine stavbe, gradbene substance, posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove, stavbnega pohištva in notranje opreme;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 7114 Ime enote: Lenart v Slovenskih goricah – Hiša Trg osvoboditve 11

Lokacija : parc. št.: 269 – zahodni del, k.o. Lenart v Slovenskih goricah

Utemeljitev razglasitve: Enonadstropna trška hiša z dvoramnim stopniščem ima šest okenskih osi. V pritličju ima velika izložbena okna, ki so poudarjena z gladkimi obrobami. Preprosti venčni zidec loči pritličje od nadstropja. Pod dvokapno streho poteka konkavni zaključek. Zgradba je značilen primer objekta skladnih proporcev z neambiciozno zasnovano fasado.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti,
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
- posebno varovanje zunanjsčine stavbe, gradbene substance, posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove, stavbnega pohištva in notranje opreme;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;

- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 7115 Ime enote: Lenart v Slovenskih goricah – Hiša Trg osvoboditve 12

Lokacija: parc. št.: 523 k.o. Lenart v Slovenskih goricah

Utemeljitev razglasitve: Dv nadstropna historicistična šolska zgradba ima rustikalno pritličje in kaže značilno podobo upravnih in izobraževalnih stavb 19. stoletja. Osem okenskih osi v pritličju je polkrožno zaključeni. Štiriosni osrednji del fasade je rahlo pomaknjen navznoter in v osrednjih okenskih oseh poudarjen s skupno karniso. Okenske osi so poudarjene z značilno okensko profilacijo 19. stoletja. Konzole nosijo podstrešni venec. Notranjost šole je prav tako kot fasada dobro ohranjena. Zelo prezentančna je lepa vhodna veža v pritličju in stopnišče, ki vodi v nadstropji.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti,
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
- posebno varovanje zunanjsčine stavbe, gradbene substance, posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove, stavbnega pohištva in notranje opreme;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 7116 Ime enote: Lenart v Slovenskih goricah – Hiša Trg osvoboditve 13

Lokacija: parc. št.: 525 vzhodni del k.o. Lenart v Slovenskih goricah

Utemeljitev razglasitve: Enonadstropna, 6 x 3 osna stavba, ki jo pokriva dvokapnica, stoji neposredno ob cerkvi sv. Lenarta in je dostopna le s cerkvene strani. Zaradi velikega padca terena deluje zgradba s cerkvene vstopne strani kot pritlična hiša. Fasada je členjena z vertikalnimi in horizontalnimi oprogami in šivanimi maltastimi robovi. Okna so poudarjena z maltastimi profiliranimi obrobami. Notranjščina stavbe je že delno preurejena. Pritličje in nadstropje imata ravne stropove. Stavba se ponaša z izjemno lokacijo v neposredni bližini cerkve.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti,
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov, opreme, poslikav in okrasja;

- posebno varovanje zunanjščine stavbe, gradbene substance, posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove, stavbnega pohištva in notranje opreme;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 1089 Ime enote: Močna – Gostilna Šiker

Naselje: Močna Hišna številka: 7

Lokacija : parc. št.: 281/1, 281/6, 281/7, 295/2, 349/2-osrednji del k.o. Močna

Utemeljitev razglasitve: V razloženem naselju se ob glavni cesti Maribor - Lenart nahaja kompleks gostilne Šiker, ki predstavlja v osnovi kmečko domačijo z znamenito in dolgoletno gostilniško tradicijo. Osrednjega pomena je stara kmečka hiša, danes v celoti namenjena gostinski dejavnosti, čez cesto stoji mogočno, zidano gospodarsko poslopje, z gospodarsko in muzejsko namembnostjo. Na dvorišču se je ohranil star vodnjak z bogatim kovaškim ohišjem. Vse stavbe so za kraj značilna kmečka arhitektura iz druge polovice 19. stoletja. Gostilna je 7x 3 osna, pritlična, v celoti podkletena zidana stavba, krita s strmo opečno dvokapnico. Kleti so obokane. Fasado členijo gladke okenske obrobe, lizene med okenskimi osmi, šivani robovi, profiliran podstrešni zidec, čelne obrobe ter poudarjena osrednja, vhodna os stavbe. Okna so dvokrilna, opremljena z mrežami in polkni. Masivna lesena, dvokrilna vhodna vrata so kasetirana in okrašena z izrezljano rastlinsko motiviko. Notranjščina je ohranila tradicionalno tlorisno zasnovo. Glavni gospodarski objekt je mogočna zidana stavba z dvokapno opečno streho, odlikujejo ga prezračevalne opečne mreže različnih oblik, notranjščina je obokana. Večidel pritličja je namenjen muzejsko urejeni zbirki kmetijskih naprav, orodja in predmetov, s poudarkom na vinogradniški kulturi. Domačija ima gostilniško tradicijo od leta 1870. S skrbno vzdrževanimi in strokovno obnovljenimi stavbami je primer izjemne stavbne dediščine ter priča načina življenja in dela od 19. stoletja do danes.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnozgodovinskih, etnoloških, arhitekturnih, likovnih ter ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjščine in notranjščine objektov, njihovih stavbnih prvin, gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih členov ter detajlov, tlorisne zasnove, stavbnega pohištva in opreme;
- posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik, ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- izjemnega pomena za spomenik je ohranjanje njegovih originalnih sestavin, popolnoma dotrajani izvorni elementi se lahko nadomestijo le z identičnimi rekonstrukcijami;
- v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 25521 Ime enote: Selce– Domačija Selce 9

Naselje: Selce Hišna številka: 9

Lokacija : parc. št.: *44, vzhodni del 512/1 k.o. Selce

Utemeljitev razglasitve: Ob cesti, v jedru razloženega naselja, se nahaja mogočna zidana domačija kmečkega značaja. Stanovanjska hiša stoji vzdolž vaško cesto, pravokotno na komunikacijo pa je locirano obsežno gospodarsko poslopje. Vse stavbe, vključno z manjšim gospodarskim objektom ob vzhodnem robu, tvorijo pravokotno dvorišče, ki ga proti cesti zapira lesena ograja. Na dvorišču sta tudi opuščen vodnjak ter mogočna lipa. Domačijske stavbe so originalne, iz prve tretjine 20. stoletja. Sezidal jih je prednik sedanjih lastnikov, zelo napreden kmet Breznik (letnica gradnje z inicialami v nadsvetlobi glavnega vhoda v hišo: 19VMB26). Iz novejšega obdobja je le neustrezna garaža, ter manjše predelave gospodarskih stavb. Najpomembnejši del stavbnega fonda je pritlična, podkletena hiša, z opečno dvokapnico. Glavni vhod je z dvoriščne strani preko zidane stebriščne lope. Portal je kamnit, pravokotno oblikovan, lesene vratnice so bogato profilirane in kasetirane, ohranjena je originalna kovana kljuka. Hiša ima izvorni, tradicionalni tloris, prav tako je originalno stavbno pohištvo. Okna so dvokrilna, deljena s prečkami, opremljena s kovinskimi mrežami in lamelnimi polkni. Vhod v klet je z dvoriščne strani, preko strmih zidanih stopnic. Fasada je poudarjena z zanimivimi dekoracijami med okenskimi osmi, močnimi profiliranimi okenskimi obrobami in profiliranim podstrešnim zidcem. Glavno gospodarsko poslopje je pritlična podolžna stavba, krita z opečno dvokapnico, s širokim vhodnim napuščem, podprtim z lesenimi stebrički. Manjša zidana, delno lesena stavba ob dnu dvorišča je nekdanja kolarska delavnica, ki pa je v slabem gradbenem stanju. Domačija predstavlja izjemen in dokaj originalno ohranjen stavbni kompleks mogočnega kmečkega gospodarstva in dokument življenja in dela v Slovenskih goricah z začetka 20. stoletja.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje vseh etnoloških, zgodovinskih, kulturnih, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjsčine domačije, njenih izvirnih sestavin, originalnega stavbnega pohištva, gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih členov ter detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik, ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti, ne glede na funkcijo;
- posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni;
- izjemnega pomena za spomenik je ohranjanje njegovih originalnih sestavin, popolnoma dotrajani izvorni elementi se lahko nadomestijo le z identičnimi rekonstrukcijami;
- v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 3333 Ime enote: Spodnja Voličina – Cerkev Sv. Ruperta

Lokacija : parc. št.: 743 – vzhodni del, k.o. Spodnja Voličina

Utemeljitev razglasitve: Župnijska cerkev sv. Ruperta stoji v zaščitenem vaškem jedru Sp. Voličine v Slovenskih goricah. Le nekaj kilometrov proti severu stoji grad Hrastovec, proti vzhodu pa Lenart v Slovenskih goricah. V vasi ima cerkev, ki je nekoč stala sredi utrjenega tabora, pomembno dominantno in poudarek v pokrajini. Ob cerkvi stojijo župnišče, stara šola in trgovina.

Enoladijsko cerkev, ki jo pokriva strma dvokapnica, sestavljajo gotska ladja, prostoren gotski prezbiterij z visokim masivnim zvonikom na severu in zakristijo na jugu in baročni kapeli. Nadzidan zvonik z baročno kapo sega s svojim SZ delom že v notranjščino prezbiterija. Notranjščina cerkve se odlikuje po svoji kvaliteti, tako v smislu kvalitetnih baročnih oltarjev Jožefa Holzingerja, kot bogatem kamnoseškem oblikovanju gotskih arhitekturnih elementov in obokanju v prezbiteriju in ladji. Poznogotska enoladijska notranjščina je v prezbiteriju zvezdasto obokana, ladjo krasi kitast obok. Kitasti obok ladje iz leta 1538 predstavlja značilno sestavino slovenjegoriške arhitekture, ki kot osnovno sestavino uporablja sistem paralelnih vzporednorebrastih obokov. Obok nosijo rebra z za prostor Slovenskih goric značilnim dvojnožlebljenim profilom iz začetka 16. stoletja, ki ga pred tem najdemo že v Kostanjevici in Stični. Služniki okroglega profila, ki nosijo obok so močno poudarjeni, konzole imajo geometrične oblike. V prostoru prezbiterija izstopata poleg dveh zgodnjebaročnih portalov z nadsvetlobo še gotske sedilije in vogal zvonika, ki ga zaznamuje zanimiv motiv križa. Na zahodu ladje je pevski kor iz leta 1768, ki je bil v prvi polovici 20. stoletju neprimerno povečan. V obnovi leta 2001 je bil kor preoblikovan v smislu moderniziranega baroka. Glavni okras cerkvene notranjščine predstavljajo poleg gotskega oboka in kamnoseških detajlov tudi pet bogatih baročnih oltarjev Jožefa Holzingerja.

Sv. Rupert, ki sedaj spada pod lenarški dekanat, je bil prvotno podružnica ptujske pražupnije. V nam znanih virih se župnija sv. Ruperta omenja šele v letih 1429 - 1441, cerkev sv. Ruperta pa leta 1443 in 1456. V 15. ali 16. stoletju je postala vikariat, leta 1662 so pričeli voditi knjigo rojstev in knjigo mrtvih. Cerkev je postala župnijska pred letom 1780. Do leta 1789 je spadala pod salzburško nadškofijo, med leti 1787 – 1859 pod sekovsko škofijo in od leta 1859 pod lavantinsko škofijo. Za gradbeno zgodovino cerkve so pomembni predvsem ptujska prafara pod okriljem katere je bila cerkev zgrajena, grofje Stubenberg z gradu Vurberk, ki so zaznamovali poznogotsko fazo gradnje cerkve in grofje Herberstein, ki so zaznamovali gradbeno zgodovino cerkve od leta 1595 dalje. Kakšna je bila vloga grofov Purgstall, ki jih zaznamuje sklepnik v prezbiteriju na katerem sta upodobljena volovska glava in sekira, ne vemo. Letnica 1538 na južni fasadi. priča o veliki poznogotski prezidavi cerkve.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvorne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
- posebno varovanje zunanjščine, gradbene substance, posameznih arhitekturnih detajlov, tlorisne zasnove, likovnih detajlov, stavbnega pohištva in notranje opreme;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjščini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Opis vplivnega območja spomenika: Vplivno območje – stavbne parcele vplivnega območja so identična s parcelami zaščitenege naselja Sp. Voličina – vas (EŠD 1042)

Opis varstvenega režima za vplivno območje: Niso dovoljeni posegi, ki bi s svojo velikostjo, obliko ali funkcijo lahko negativno vplivali na zaščitene funkcionalne in vizualne elemente spomenika. Vsi dovoljeni posegi v vplivnem območju gradu se morajo podrežati veduti spomenika.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 14161 Ime enote: Spodnja Voličina – Župnišče

Lokacija : parc. št.: *2 k.o. Spodnja Voličina

Utemeljitev razglasitve: Župnišče stoji v neposredni bližini župnijske cerkve sv. Ruperta. Le nekaj kilometrov proti severu stoji grad Hrastovec, proti vzhodu pa Lenart v Slovenskih goricah. V vasi imata cerkev in župnišče, ki sta nekoč stala sredi utrjenega tabora, pomembno dominantno in poudarek v pokrajini. Enonadstropno župnišče je postavljeno v severozahodni del prostora ob cerkvi in je dostopno z notranjega dvorišča ob cerkvi. V nadstropje stavbe stopamo po kasneje prizidanem baročnem dvorannem stopnišču. Na dvoriščni strani je župnišče dvoetažno, na zunanji pa ima zaradi močnega padca tri etaže. Župnišče je bilo v obdobju baroka močno predelano, v osnovi pa izvira iz srednjega veka in je povezano z gradbeno zgodovino cerkve. Verjetno današnja podoba župnišča izvira iz obdobja predelav grofov Herberstein v drugi polovici 18. stoletja. V nam znanih virih se župnija sv. Ruperta omenja šele v letih 1429 - 1441, cerkev sv. Ruperta pa leta 1443 in 1456. V 15. ali 16. stoletju je postala vikariat, leta 1662 so pričeli voditi knjigo rojstev in knjigo mrtvih. Cerkev je postala župnijska pred letom 1780. Do leta 1789 je spadala pod salzburško nadškofijo, med leti 1787 – 1859 pod sekovsko škofijo in od leta 1859 pod lavantinsko škofijo. Domnevamo, da so za zgodnjo gradbeno zgodovino župnišča pomembni predvsem grofje Stubenberg z gradu Vurberk, ki so zaznamovali poznogotsko fazo gradnje cerkve in grofje Herberstein, ki so zaznamovali gradbeno zgodovino cerkve od leta 1595 dalje.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrežanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
- posebno varovanje zunanjsčine, gradbene substance, posameznih arhitekturnih detajlov, tlorisne zasnove, likovnih detajlov, stavbnega pohištva in notranje opreme;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjsčini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 24996 Ime enote: Spodnja Voličina – Hiša Spodnja Voličina 118

Lokacija : parc. št.: *69, zahodni del k.o. Spodnja Voličina

Utemeljitev razglasitve: V okviru kmečke domačije se je ohranila pritlična, vrhkletna zidana hiša, z sedem osno glavno fasado. Pokriva jo dvokapna opečna streha. Osrednjo os glavne fasade poudarja stebriščni vhodni rizalit, ki ima v trikotnem čelnem zaključku v lesu oblikovan ornament z inicialami FK JK; strešico rizalita nadgrajujeta pločevinasti stožec in zastavica z letnico 1934. Ohranjena je tudi sončna ura, ki pa nima več originalne podobe. Stavbo odlikujejo bogati fasadni detajli: podstrešne prezračevalne line, zaprte z dekorativnimi pločevinastimi mrežami, profilirane okenske obrobe s cofki, dekoracije med okenskimi osmi in šivani vogalni robovi. Okensko pohištvo je originalno, okna so dvokrilna, deljena s prečkami in opremljena z enostavnimi mrežami in lamelnimi polkni. V hiši je ohranjena primarna tlorisna razporeditev in izvorna notranja dvokrilna vrata. Kleti so obokane. Hiša je bila pred leti v celoti obnovljena, pri čemer so bila brez upoštevanja originalnih oblik zamenjana glavna vhodna vrata in zunanja vrata v klet. Stavba kaže značilno podobo začetnih desetletij 20. stoletja, v osnovi pa je lahko tudi starejša. Je lep primer skrbno vzdrževane kmečke arhitekture z likovno poudarjenimi fasadnimi elementi.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje vseh etnoloških, zgodovinskih, kulturnih, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjščine domačije, njenih izvirnih sestavin, originalnega stavbnega pohištva, gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih členov ter detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik, ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti, ne glede na funkcijo;
- posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni;
- izjemnega pomena za spomenik je ohranjanje njegovih originalnih sestavin, popolnoma dotrajani izvorni elementi se lahko nadomestijo le z identičnimi rekonstrukcijami;
- v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 25523 Ime enote: Spodnji Porčič – Domačija Dvoršak

Naselje: Spodnji Porčič Hišna številka: 8

Lokacija : parc. št.: *47, 467, 468, 472, 487 k.o. Spodnji Porčič

Utemeljitev razglasitve: Kmečka domačija se nahaja v ravninskem delu razloženega naselja, ob krajevni cesti Lenart - Sveta Trojica. Zidane domačijske stavbe tvorijo gručo, razporejeno okoli osrednjega dvorišča. Celoto obdaja lesena kmečka ograja. Pritlična, 7x3 osna kmečka hiša je delno podkletena, prekriva jo dvokapna opečna streha. Glavni vhod poudarja stebriščna lopa, ki ima v trikotnem čelu sončno uro. Na kamnitem vhodnem portalu je letnica gradnje 1896. V čelu stranske fasade se med okenskima osema nahaja zaobljena stenska niša z razpelom in kipoma sv. Janeza in Marije, kjer je napis z letnico renoviranja 1992. Pod nišo je v podolžnem liku kare izpisan rek, ki ga najdemo v Slovenskih goricah tudi na nekaterih drugih hišah iz tega obdobja: *ta hiša meni sliši a vendar moja ni-kdor drug za mano pride tud on jo zapusti-prijatelj vprašam te čigava hiša je?* Stavbo odlikujejo tudi izvorni tloris, poudarjena fasadna profilacija in ohranjeno originalno stavbno pohištvo – deljena, dvojna okna opremljena s polkni, vhodna vrata. Med tremi gospodarskimi poslopji,

ki jih pokrivajo opečne dvokapnice, najbolj izstopa obsežen hlev s senikom, lociran ob severnem robu dvorišča, zgrajen leta 1930. Vhodna fasada ima širok celostranski strešni napušč, na stranski fasadi je velik polkrožno zaključen izhod na polje. V čelu stavbe se nahaja visoka opečna mreža v obliki križa. Vzhod dvorišča zapira podolžen zidan svinjak, zahod pa manjša zidana stavba z leseno drvarnico in koruznjakom. Domačija predstavlja izjemno dominantno v pokrajini, posamezni objekti z izvirnimi elementi s konca 19. in začetka 20. stoletja pa so dokument gradbene zgodovine ter načina kmečkega življenja in dela tega območja.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje vseh etnoloških, zgodovinskih, kulturnih, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjsčine domačije, njenih izvirnih sestavin, originalnega stavbnega pohištva, gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih členov ter detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik, ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti, ne glede na funkcijo;
- posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni;
- izjemnega pomena za spomenik je ohranjanje njegovih originalnih sestavin, popolnoma dotrajani izvirni elementi se lahko nadomestijo le z identičnimi rekonstrukcijami;
- v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 25528 Ime enote: Hiša Šetarova 4

Lokacija: parc. št.: *16 k.o. Šetarova

Utemeljitev razglasitve: Sredi strnjene vasi se je v okviru kmečke domačije v izvorni zunanji podobi ohranila ambiciozno zidana stanovanjska hiša. Pet osno vhodno fasado poudarja osrednji vhodni rizalit, z odprto stebriščno lopo v pritličju ter dvoosnim nadzidkom v ostrejšju. Rizalit pokriva strešica z dekorativnim lesenim zaključkom; nad okni rizalita je v malti oblikovana letnica gradnje z inicialami (-19.F.M.M.33.-). Hišo sta zgradila prednika današnjih lastnikov Franc in Marija Matjašič. Hiša stoji tik ob cesti, na rahli vzpetini, je delno podkletena ter proti cesti obdana s teraso in kamnitim opornim zidom. Pod vhodno lopo se nahaja vhod v plitko obokano klet. Fasade hiše so bogato dekorirane. Okna so opremljena z lamelnimi polkni. Stavbno pohištvo je izvirno, tudi notranjščina je ohranila primarni tloris. Pod sekundarnimi opleski nekaterih prostorov se nahajajo bogate šablonske poslikave (ustni vir). K zadnji fasadi je dodan manjši sekundarni prizidek s stopniščem. Hiša je pomemben arhitekturni poudarek vasi ter dokument načina življenja in dela z začetka 20. stoletja

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje vseh etnoloških, zgodovinskih, kulturnih, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;

- posebno varovanje zunanjščine domačije, njenih izvirnih sestavin, originalnega stavbnega pohištva, gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih členov ter detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik, ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti, ne glede na funkcijo;
- posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni;
- izjemnega pomena za spomenik je ohranjanje njegovih originalnih sestavin, popolnoma dotrajani izvorni elementi se lahko nadomestijo le z identičnimi rekonstrukcijami;
- v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 25531 Ime enote: Hiša Vinička vas 31

Lokacija : parc. št.: *12 k.o. Vinička vas

Utemeljitev razglasitve: V dolinskem delu vasi se je v okviru kmetije ohranila nadstropna, iz kamna zidana hiša, pokrita z dvokapno opečno streho. Stavba je originalni preostanek nekdanje »majerije«, v lasti veleposestnika iz bližnjega Lenarta. Leta 1938 so jo odkupili predniki današnjih lastnikov. Hiša je iz sredine 19. stoletja. Glavno, pet osno fasado oblikujeta dva vhoda, stanovanjski in kletni. Izstopa originalni kletni portal, izdelan iz štirih mogočnih kamnitih elementov, ki tvorijo polkrožno zaključen vhod. Klet je visok, kamnito obokan prostor, ki zajema poglobljeno klet in pritličje. V pritličju se nahaja še dvoje bivalnih prostorov ter nekdanja črna kuhinja, ki je bila nekoč obokana. Celo nadstropje je bivalno in tlorisno ohranjeno. Fasade so členjene z gladkimi in profiliranimi okenskimi obrobami ter širokimi, gladkimi mejnimi in vogalnimi polji. Vhodni napušč je širši, konkavno oblikovan. Okna so dvojna, dvokrilna, deljena s prečkami, nekatera še opremljena z lamelnimi polkni. Hiša je ambientalni poudarek v pokrajini; je skupek kvalitetnih in izvirnih arhitekturnih elementov ter pomemben materialni vir družbenozgodovinskih odnosov 19. in začetka 20. stoletja.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje vseh etnoloških, zgodovinskih, kulturnih, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjščine domačije, njenih izvirnih sestavin, originalnega stavbnega pohištva, gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih členov ter detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik, ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti, ne glede na funkcijo;
- posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni;
- izjemnega pomena za spomenik je ohranjanje njegovih originalnih sestavin, popolnoma dotrajani izvorni elementi se lahko nadomestijo le z identičnimi rekonstrukcijami;
- v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 28746 Ime enote: Hiša Zavrh 41

Lokacija : parc. št.: 640/4 k.o. Zavrh

Utemeljitev razglasitve: Ob cesti slemenskega naselja stoji pritlična, delno podkletena, značilna cimprana hiša, krita z dvokapno čopasto slamnato streho. Stavba je na zatrejni strani dvoosna. Hiša z značilno razporeditvijo prostorov: vežo in črno kuhinjo v srednji osi ter bivalno sobo »hišo« na levi in štiblcem na desni strani veže je grajena v kladni konstrukciji, ometana z ilovnatim ometom in pobeljena z apnom. Klet je grajena iz opeke in je obokana. Vhod v klet je iz zunanje strani pod širokim strešnim napuščem. Ohranjeno je stavbno pohištvo: okna opremljena z železnimi križi in lesenimi polkni ter kasetirana vrata. Stavba je tipična slovenjegoriška, izvorno ohranjena hiša iz 19. stoletja.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnozgodovinskih, etnoloških, arhitekturnih, likovnih ter ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjsčine in notranjsčine objektov, njihovih stavbnih prvin, gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih členov ter detajlov, tlorisne zasnove, stavbnega pohištva in opreme;
- posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik, ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- izjemnega pomena za spomenik je ohranjanje njegovih originalnih sestavin, popolnoma dotrajani izvorni elementi se lahko nadomestijo le z identičnimi rekonstrukcijami;
- v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam.

Merilo: M = 1: 2880

c) Spominski objekti in kraji

EŠD: 7127 Ime enote: Lenart v Slovenskih goricah – Spomenik NOB

Lokacija : severni del parc.št. 528/4 k.o. Lenart v Slovenskih goricah

Utemeljitev razglasitve: Spomenik je posvečen vsem žrtvam fašističnega nasilja v Lenartu. Spomenik predstavlja betonska profilirano javno obeležje, v katero so upodobljene človeške figure boja. Spomenik je ob ureditve trga prestavljen na rob ploščadi. Avtorica spomenika je Vlasta Zorko, odkrili so ga leta 1976. Javno obeležje priznane akademske kiparke predstavlja pomemben pomnik iz časa II. svetovne vojne.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam.
- Spomenik varujemo v njegovi avtentični prepričevalnosti.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 24634 Ime enote: Lormanje – Spomenik Črni križ

Lokacija : južni del parc.št. 744/11 k.o. Zamarkova

Utemeljitev razglasitve: Znamenje stoji v naselju Lormanje nad Komarniškim jezerom v gozdu Črni les. Bilo je postavljeno v spomin na njegovo ženo Agato s gradiča Štraleka (danes naselje Zgornja Voličina), katero je na tem mestu dala obglaviti njegova mati zaradi čarovništva. Znamenje je bilo obnovljeno leta 1665 in še enkrat leta 1789, potem pa pozabljeno in je razpadlo, kamenje pa je bilo porabljeno pri gradnji hleva. Leta 1928 je Ožbalt Ilaunig v knjigi Črni Križ pri Hrastovcu opisal zgodbo o Črnem Križu, katera se je ohranila po ustnem izročilu; na njegovo pobudo je Katoliško prosvetno društvo Zarja iz Lenarta leta 1939 znamenje ponovno zgradilo na istem mestu. Legenda pravi, da se je v 16. stoletju mladi hrastovski grof Friderik zaljubil v lepo Agato z Štraleka. Njuni ljubezni je nasprotovala Friderikova mati, zato sta se naskrivaj poročila v cerkvi svetega Jakoba v Lormanju. V času ko je bil grof Friderik v vojni, je mati z mučenjem povzročila predčasen porod tako, da je Agata rodila mrtvega otroka. Nato jo je sodniku ovadila čarovništva, kateri jo je obsodil na smrt. Zahtevala je, da jo obglavijo. Ko se je Friderik vrnil iz vojskovanja, žene več ni našel. Iz žalosti je na mestu usmrtitve dal postaviti Črni Križ iz črnega marmorja, kot simbol nesrečne ljubezni. V betonski spomenik, postavljen na stopničasti podest, sta vzdani spominska plošča z napisom ter križ oba iz črnega marmorja. Leta 2009 je bil spomenik v celoti obnovljen.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam.
- Spomenik varujemo v njegovi avtentični prepričevalnosti.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 1482 Ime enote: Lormanje – Znamenje

Lokacija : vzhodni del parc.št. 167/27 k.o. Zamarkova

Utemeljitev razglasitve: Dvonadstropno slopasto znamenje stoji ob cesti, v zahodnem delu vasi. V pritličnem delu je pokrito z dvokapnico. Zgornji in ožji del pokriva štirikapnica. Čelni del znamenja je v pritličnem delu poudarjen z globoko nišo, vrhnji del členita dve poslikani niši. Posamezni poslikani niši se pojavljata tudi na straneh zgornjega dela znamenja. Znamenje predstavlja s svojo zasnovo prehodno stopnjo med stebrastim znamenjem z nišami in kapelico odprtega tipa, ki jo že nakazuje spodnji, širši del, poudarjen z globoko nišo. Ta dvojnost datira znamenje v zgodnje 18. stoletje.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnozgodovinskih, arhitekturnih, likovnih in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjščine objektov, njihove gradbene substance, posameznih arhitekturnih detajlov, likovnih detajlov in opreme;
- da morajo biti vsi posegi v spomenik in vsaka raba podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvorne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov in okrasja;

- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 1070 Ime enote: Radehova – Kapela Sv. Marije

Lokacija: parc.št. *56, 440/2 k.o. Radehova

Utemeljitev razglasitve: Kapela stoji sredi polja v bližini akumulacijskega jezera Radehova. Kapelici s triosminskim prezbiterijem in zvonikom so naknadno prizidali večjo neogotsko ladjo. Strehi ladje in kapelice sta dvokapnici. Neogotsko oblikovana cerkvena je tipičen primer nezahtevne sakralne arhitekture 20. stoletja. Leta 1599 so na tem mestu skakači in bičarji postavili leseno kapelo, posvečeno Božjemu grobu, ki so jo katoličani samo leto kasneje razstrelili. Ta kraj je znan iz dobe reformacije, ko se je tu razširila sekta skakačev, ki je zamrla šele leta 1622.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnozgodovinskih, arhitekturnih, likovnih in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjščine objektov, njihove gradbene substance, posameznih arhitekturnih detajlov, likovnih detajlov in opreme;
- da morajo biti vsi posegi v spomenik in vsaka raba podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvorne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov in okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjščini so obvezne predhodne arheološke raziskave

Opis vplivnega območja spomenika: Parc. št. : *49, 418, 419, 420, 422, 423, 425, 426, 427/1, 438/1, 438/2 – zahodni del, 439/1, 439/2, 440/1, 440/2, 440/3, 441/1, 441/2, 441/3, 441/4, 441/5, 441/6, 702/2 – severni del, 702/3, 438/2 – zahodni del. k.o. Radehova

Opis varstvenega režima za vplivno območje: Niso dovoljeni posegi, ki bi s svojo velikostjo, obliko ali funkcijo lahko negativno vplivali na zaščitene funkcionalne in vizualne elemente spomenika. Nepozidano območje mora ostati nepozidano v celotnem nepozidanem delu okoli umetnega jezera vse do ceste Lenart – Sv. Trojica ni dovoljena.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 1072 Ime enote: Selce – Znamenje

Lokacija: zahodni del parc.št. 213/6 k.o. Selce

Utemeljitev razglasitve: Na kvadratnem slopu postavljeno znamenje se nahaja nedaleč od hiše Selce 17. V zgornjem, širšem delu ga členijo štiri polkrožno zaključene plitve niše. Nekoč ga

je prekrivala piramidasta strešica. Znamenje iz leta 1710 je pomembno kot obeležje ob razsajanju kuge, imenujejo ga tudi »Pomorni križ«.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

varovanje kulturnozgodovinskih, arhitekturnih, likovnih in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;

- posebno varovanje zunanjščine objektov, njihove gradbene substance, posameznih arhitekturnih detajlov, likovnih detajlov in opreme;
- da morajo biti vsi posegi v spomenik in vsaka raba podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov in okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 1080 Ime enote: Spodnja Voličina – Kapelica na križišču

Lokacija: parc.št. 886/5, 886/6 k.o. Spodnja Voličina

Utemeljitev razglasitve: Kapelica odprtega tipa stoji na križišču cest pred vstopom v Zavrh. S svojo baldahinasto obliko sloni na štirih vitkih toskanskih stebričkih, prekriva jo položna piramidasta streha, katero prebada stolpič s tabernakljastim nastavkom v obliki hišice s plitvimi nišami. V centru te baldahinaste kapelice, ki je križno obokana, je postavljeno verjetno nekdanje kužno znamenje, ki je obdržalo svojo staro obliko samo v delu nad streho, medtem ko so del znamenja pod baldahinom naknadno razširili. V štirih polkrožno zaključenih nišah so novejšje poslikave. Kapelica je edinstven primer kapele odprtega tipa na toskanskih stebričkih, ki bi jo lahko datirali (po Zadnikarju) v 19. stoletje. Stolpič nad streho slogovno nakazuje prvo polovico 16. stoletja. Spodnji del stebra je bil najverjetneje naknadno obzidan in dodelan s polkrožnimi nišami, ki so značilne za obdobje 18. ali 19. stoletja. Niše so bile leta 1882 poslikane z motivi svetnikov, ki so bili kasneje prebarvani. Na nekdanjih poslikavah se je poleg letnice 1882 pojavljala tudi letnica 1510, ki je verjetno letnica nekdanjega kužnega znamenja.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnozgodovinskih, arhitekturnih, likovnih in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjščine objektov, njihove gradbene substance, posameznih arhitekturnih detajlov, likovnih detajlov in opreme;
- da morajo biti vsi posegi v spomenik in vsaka raba podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov in okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 1077 Ime enote: Spodnje Partinje – Znamenje

Lokacija: parc.št. 1265 k.o. Partinje

Utemeljitev razglasitve: Slopno znamenje se nahaja v bližini hiše Spodnje Partinje 36. Profiliran oglat steber stoji na poudarjeni bazi, okrašeni s kvadratnimi polji. Kapitel krasijo stilizirani listi. Na razširjeni stebni prekladi stoji na oblakih Marija, Nebeška vladarica z Jezusom v naročju. Na nosilcu se pojavlja letnica 1863. Profiliran slop s kipom Marije je kvaliteten primer kiparske tradicije iz druge polovice 19. stoletja.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnozgodovinskih, arhitekturnih, likovnih in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjščine objektov, njihove gradbene substance, posameznih arhitekturnih detajlov, likovnih detajlov in opreme;
- da morajo biti vsi posegi v spomenik in vsaka raba podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvorne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov in okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 7121 Ime enote: Straže – Kužno znamenje

Lokacija: severni del parc.št. 85/4 k.o. Straže

Utemeljitev razglasitve: Kvadratni slop, ki se proti vrhu rahlo zožuje, ima na čelni strani pravokotno nišo z Marijinim kipom. Nad njo se nahaja manjša polkrožna niša, ki se ponovi tudi na straneh. Zadnja stran je členjena s še manjšo, polkrožno nišo. Približno 6 metrov visoko znamenje zaključuje večkrat stopnjevani venec pravokotnega profila. Spomenik iz leta 1712 predstavlja pozni tip kužnega znamenja na Štajerskem.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnozgodovinskih, arhitekturnih, likovnih in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjščine objektov, njihove gradbene substance, posameznih arhitekturnih detajlov, likovnih detajlov in opreme;
- da morajo biti vsi posegi v spomenik in vsaka raba podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvorne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov in okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 1078 Ime enote: Zamarkova – Borov križ

Lokacija : severni del parc.št. 1246 k.o. Zamarkova

Utemeljitev razglasitve: Znamenje stoji ob cesti Maribor – Lenart, na mestu, ki se spušča proti Pesniški dolini. Zidano znamenje, imenovano Borov križ, je bilo postavljeno leta 1610, v letih 1815 in 1887 je bilo obnovljeno. Znamenje trikotnega tlorisa ima na čelni strani nišo z ostanki poslikav. Na vrhu se pojavljajo baročno oblikovane vaze in kamniti stolp s kardinalskim križem. Borov križ je lep primer postbaročnega oblikovanja 19. stoletja in pomembno prispeva k veduti v neposredni bližini hrastovškega gradu.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnozgodovinskih, arhitekturnih, likovnih in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjščine objektov, njihove gradbene substance, posameznih arhitekturnih detajlov, likovnih detajlov in opreme;
- da morajo biti vsi posegi v spomenik in vsaka raba podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov in okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 1076 Ime enote: Zamarkova – Znamenje

Lokacija : severni del parc.št. 1289/1 k.o. Zamarkova

Utemeljitev razglasitve: Poslikano složno znamenje z atiko stoji na podstavku iz grobo obdelanega kamna. V spodnjem delu ga členijo globoke niše s poslikanimi prizori iz Marijinega življenja. V zgornjem delu znamenja stoji v niši kip Lurške Marije. Na atiki je upodobljena sv. Trojica, na levem in desnem ostenju gornjega dela znamenja pa svetniki. Znamenje predstavlja kvaliteten primer poslikanih znamenj 19. stoletja.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnozgodovinskih, arhitekturnih, likovnih in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjščine objektov, njihove gradbene substance, posameznih arhitekturnih detajlov, likovnih detajlov in opreme;
- da morajo biti vsi posegi v spomenik in vsaka raba podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov in okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 1079 Ime enote: Zavrh – Damiševa kapelica

Lokacija : parc.št. 336/2 k.o. Zavrh

Utemeljitev razglasitve: Kapelica centralnega tlorisa z baročno oblikovano streho in majhnim zvonikom s piramidasto strešico je členjena s plitvimi polkrožno zaključenimi nišami. Fasade zaključuje bogato profiliran podstrešni venec. Damiševa kapelica izvira iz 18. stoletja in predstavlja redki primer kapele s centralnim tlorisom.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnozgodovinskih, arhitekturnih, likovnih in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjsčine objektov, njihove gradbene substance, posameznih arhitekturnih detajlov, likovnih detajlov in opreme;
- da morajo biti vsi posegi v spomenik in vsaka raba podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov in okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 1081 Ime enote: Zgornja Voličina – Znamenje

Lokacija : osrednji del parc.št. 1102/1 k.o. Zgornja Voličina

Utemeljitev razglasitve: Slopasto zidano znamenje kvadratnega tlorisa ima v zgornjem delu štiri globoke, polkrožno zaključene niše. V spodnjem delu slopa, ki je od zgornjega dela ločen s konkavnim venčnim zidcem, je vzdana plošča z napisom v nemščini in letnico 1659:« V čast Kristusovega trpljenja je dal postaviti ta križ plemeniti gospod Cristoff Andresfurter, rojen von Hohenahleiten, iz dežele ob Ennsu (aus dem Landt ob der Enns), pokopan pod cerkvijo leta 1659.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnozgodovinskih, arhitekturnih, likovnih in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjsčine objektov, njihove gradbene substance, posameznih arhitekturnih detajlov, likovnih detajlov in opreme;
- da morajo biti vsi posegi v spomenik in vsaka raba podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov in okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 1099 Spominska hiša Zavrh 42

Lokacija : severni del parc.št. 634/1 k.o. Zavrh

Utemeljitev razglasitve: Ob cesti slemenskega naselja stoji nadstropna podeželska vila z dvignjeno kletjo in dvokapno streho ter značilnim stolpičem. K hiši (Štupičeva vila), zgrajeni 1923. leta, je v letih 1947/48 na južni strani prizidan kulturni dom. Vila, ki je delno ohranila svojo prvotno podobo, je pomembna zaradi tega, ker se je obiskoval Rudolf Maister – Vojanov (1874 – 1934). General, borec za severno mejo, umetnik, bibliofil in predvsem domoljub je rad zahajal v Zavrh k svojemu prijatelju notarju Franu Štupici. Med vinogradi in v preprostem kmečkem okolju se je počutil prijetno, saj je tukaj napisal nekaj svojih ponarodelih pesmi (Završki fantje).

Hiša v celoti ni ohranila svoje prvotne podobe, vendar je sam pomen Rudolfa Maistra in njegova pesniška dela v kasnejšem obdobju, ki so nastala s počitnikovanj v Štupičevi vili razlog, da ima hiša izrazit memorialni značaj. Prav tako se vsako leto 23. novembra ob državnem prazniku Dan Rudolfa Maistra na Zavrhu zbere veliko število ljudi.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnozgodovinskih, arhitekturnih, likovnih in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjščine hiše, njenih stavbnih prvin, gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih členov in detajlov, tlorisne zasnove, stavbnega pohištva in opreme;
- posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni;
- dovoljena je prenova notranjščine, predvsem z namestitvijo stalne zbirke o Rudolfu Maistru in njegovem pomenu;
- izjemnega pomena za spomenik je ohranjanje njegovih originalnih sestavin; popolnoma dotrajani izvorni elementi ali napačno vgrajeni novi elementi se lahko nadomestijo le z identičnimi rekonstrukcijami;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega ali začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo in nosilci reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 1100 Ime enote: Zgornja Voličina – Spomenik Eli Kristl - Tanji

Lokacija : vzhodni del parc.št. 621/1 k.o. Zgornja Voličina

Utemeljitev razglasitve: 4.12.1944 so se pri Domanjkovi kovačiji sestali aktivisti OF lenarškega okraja. Po izdaji, so bili približno dvesto metrov od kovačije napadeni. Padla je Ela Kristl – Tanja, ki je opravljala posle sekretarja OF okraja Lenart. Na mestu spopada je bil 7.5.1972 odkrit spomenik. Preprost spomenik predstavlja kamnita oblica v katerega je vklesano ime padle napis dneva spopada na tem kraju.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam.

Spomenik varujemo v njegovi avtentični prepričevalnosti.

Merilo: M = 1: 2880

d) Naselja in njihovi deli

EŠD: 1042 Ime enote: Spodnja Voličina – Vas

Lokacija: parc.št. *1/2, *123, *125, *127, *2, *4/5, *4/6, *6, *7, *8/1, *8/2, 10/1, 11/1, 11/2, 2/1, 2/2, 35/2, 35/4, 35/7, 35/8, 4/1, 5, 7, 740/2, 742/1, 743/2, 743/4, 743/6 - SV del, 8, 9, 910, 911/1 - JV del k.o. Spodnja Voličina

Utemeljitev razglasitve: Spodnja Voličina je obsežno, deloma razloženo naselje v osrčju Slovenskih goric, z osrednjo cerkvijo sv. Ruperta, ki se v virih prvič omenja leta 1443. Okoli cerkve so v gruči razporejene nadstropne zidane stavbe trškega značaja: župnišče s srednjeveško zasnovo, stara šola (št. 77), v osnovi iz leta 1763, leta 1838 nadgrajena z nadstropjem ter nekdanja trgovina in gostilna (št. 80), s poudarjenimi vhodi in arhitekturnimi elementi z začetka 20. stoletja. Od vaških stavb ob cesti je pomembna hiša št. 79, z izrazitim kamnitim vhodnim portalom, originalnimi vratnicami in letnico v kamnu 1829. Severno ob župnišču stoji pripadajoče gospodarsko poslopje, ki je danes preurejeno v večnamenski cerkveni objekt. Ob cesti v jedru vasi se vrstijo pritlične in nadstropne zidane stavbe stanovanjskega in gospodarskega značaja iz 19. in 20. stoletja, večina danes prenovljenih; ohranjeni pa so ulični rastri, gabariti in strešni nakloni. Jedro naselja, ki ima gručast značaj s cerkveno dominantno, predstavlja kvalitetni urbanistični in arhitekturni akcent v krajini.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnozgodovinskih, urbanističnih, arhitekturnih, etnoloških, umetnostno zgodovinskih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- strokovno vzdrževanje in ohranjanje vseh neokrnjenih urbanističnih prvin: ohranjanje značilne tlorisne zasnove in parcelacije, zazidalni raster, tlorisne in višinske gabarite, historično obliko stavb in streh, nepozidane in zelene površine;
- podrejanje vsake rabe in posegov v spomeniško območje, v fasade, strehe in tlorise stavb ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti in spomeniške pričevalnosti območja;
- novogradnje, nadzidave in adaptacije so dovoljene le z namenom sanirati in rekonstruirati spomeniško območje in njegove dele;
- sestavni del urbanistične zasnove zavarovanega območja so tudi zelene površine, ki se morajo ohranjati v nespremenjenem obsegu in obliki - možno je redno vzdrževanje in nadomestne saditve;
- posegi v zaščiteno namembnost, tlorise in gabarite so možni zgolj v okviru vzdrževalnih posegov, ki pa morajo biti enotno zasnovani in izvedeni.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 1041 Ime enote: Lenart v Slovenskih goricah – Trško naselje

Lokacija: parc.št. 256/1, 256/2, 257, 258, 259/1, 259/2, 259/3, 259/4, 259/5, 261/1, 261/2, 262/1, 262/2, 363, 264/1, 264/2, 265, 266/1, 266/2, 267/1, 267/2, 269, 270, 271, 272, 273, 275/1, 285/2, 286/1, 289/2, južni del 287/14, 287/15, 287/2, 287/3, 287/5, 287/6, 288/1, 288/2, 290/1, 290/2, 291/1, 291/2, 293/2, 293/3, 293/4, 293/5, 294, 295, 409/1, 409/2, 410/1, 410/2, 410/3, 410/4, 411/1, 412/1, 412/2, 507/3, 507/4, 507/5, 508, 509/1, 510, 511/1, 511/2, 512, 513, 514/1, 514/2, 515, 516/1, 516/2, 517/1, 517/2, 518, 519/1, 519/2, 520, 521, 522/1, 523, 524, 525, 526, 527, 528/2, 528/3, 528/4, 528/5, 528/6, 529, 530, 531, 535, 536, 537, 541,

543, 544, 545, 546, 547/1, 547/2, 548, 564, 815, 816/21, vzhodni del 818, 820/3, severni del 820/5 k.o Lenart v Slovenskih goricah

Utemeljitev razglasitve: Lenart se nahaja v osrednjem delu Slovenskih goric, na temenu podolgovate terase oziroma slemena ob severnem robu Pesniške doline, ki se proti zahodu spušča v dolino Globovnice, na vzhodu pa v dolino Velke.

Vas je bila prvotno v lasti Spanheimov, že leta 1196 se omenja kot posest šentpavelskega samostana, ki ga je pred letom 1220 prodal Wernerju von Taum iz Melja pri Mariboru. Zaradi prometne lege je Lenart postal trg že pred letom 1447. Leta 1532 so Lenart požgali Turki in takrat uničili tudi grad. Kraj so med 17. in 19. stoletjem večkrat prizadeli požari in uničili večinoma lesene hiše. Požari pa so prizanesli stavbama rotovža in špitala iz 17. stoletja. Zaradi požarov je ohranjen historični stavbni fond večinoma iz 19. stoletja.

Nad celotnim trgom s trapezasto oblikovanim trškim prostorom dominira cerkev sv. Lenarta, ki predstavlja kvaliteten primer slovenjegoriške gotike. Jedro naselja predstavlja Trg osvoboditve z značilnimi trškimi zgradbami. Okoli župnišča in cerkve so najpomembnejše hiše razporejene v nizih ob cesti, ki iz Maribora vodi v Radgono, Ptuj in Jurovski Dol.

Opis varstvenega režima - varstveni režim določa:

- varovanje kulturnozgodovinskih, urbanističnih, arhitekturnih, etnoloških, umetnostno zgodovinskih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- strokovno vzdrževanje in ohranjanje vseh neokrnjenih urbanističnih prvin: ohranjanje značilne tlorisne zasnove in parcelacije, zazidalni raster, tlorisne in višinske gabarite, historično obliko stavb in streh, nepozidane in zelene površine;
- podrejanje vsake rabe in posegov v spomeniško območje, v fasade, strehe in tlorise stavb ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti in spomeniške pričevalnosti območja;
- novogradnje, nadzidave in adaptacije so dovoljene le z namenom sanirati in rekonstruirati spomeniško območje in njegove dele;
- sestavni del urbanistične zasnove zavarovanega območja so tudi zelene površine, ki se morajo ohranjati v nespremenjenem obsegu in obliki - možno je redno vzdrževanje in nadomestne saditve;
- posegi v zaščiteno namembnost, tlorise in gabarite so možni zgolj v okviru vzdrževalnih posegov, ki pa morajo biti enotno zasnovani in izvedeni.

Merilo: M = 1: 1000

6. člen

Spomeniki se označijo v skladu s Pravilnikom o označevanju nepremičnih kulturnih spomenikov, razen arheoloških in naselbinskih spomenikov.

7. člen

Za vsako spremembo funkcije spomenika ali njegovega dela in za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali zemljišče, so potrebni predhodni kulturnovarstveni pogoji in na njihovi podlagi kulturnovarstveno soglasje pristojnega Zavoda za varstvo kulturne dediščine.

8. člen

Podrobnejše pogoje za raziskovanje, način vzdrževanja, pogoje za posege, fizično varovanje, pravni promet, način upravljanja in rabe spomenika, dostopnost spomenika za javnost in časovne okvire dostopnosti ter posamezne druge ukrepe, določa Zakon o varstvu kulturne dediščine.

Varstveni režim lahko omejuje lastninsko pravico le v obsegu, ki je nujen za izvajanje varstva spomenika.

9. člen

Pravni status nepremičnega kulturnega spomenika se zaznamuje v zemljiški knjigi kot zaznamba na podlagi tega odloka. Pristojno sodišče po uradni dolžnosti zaznamuje v zemljiški knjigi status kulturnega spomenika na parcelnih številkah, navedenih v 5. členu tega odloka.

10. člen

Meje območij kulturnih spomenikov in njihovih vplivnih območij so vrisane na digitalnem katastrskem načrtu v merilih 1:1000 in 1:2880, prav tako so prikazane v preglednem katastrskem načrtu v merilu 1:2500.

Izvirnike načrtov, ki so sestavni del tega odloka, hranita Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Maribor in Občina Lenart.

11. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja inšpektorat, pristojen za področje kulturne dediščine.

Za vse kršitve tega odloka se uporabljajo določbe od 125. do 129. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine.

12. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka prenehata veljati Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Občini Lenart (Uradni list RS, št. 24/92 in 13/98) v delu, ki se nanaša na območje občine Lenart, in Odlok o razglasitvi hiše Zavrh 41 za kulturni spomenik lokalnega pomena na območju občine Lenart (MUV, št. 8/11).

13. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Medobčinskem uradnem vestniku.

Številka: 622-1/2014

Datum: _____

Župan

mag. Janez Kramberger, dr. vet. med.

OBRAZLOŽITEV

1. UVOD

Občina Lenart je pristopila k izdelavi Odloka o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Lenart.

2. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ODLOKA

Trenutno veljavni odlok izvira iz leta 1992, dopolnjen je bil leta 1998, nato pa je bil v letu 2011 na pobudo lastnika stavbe sprejet še Odlok o razglasitvi hiše Zavrh 41 za kulturni spomenik lokalnega pomena na območju Občine Lenart. Odlok je postal zaradi delitve takratne občine Lenart na 6 občin nepregleden, saj zajema kulturne spomenike vseh šestih občin, razen tega pa ga je bilo potrebno tudi uskladiti z novo zakonodajo.

3. POSTOPEK, VSEBINA IN NAMEN ODLOKA

Strokovno gradivo v obliki strokovnih podlag je pripravil Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Maribor, ki je na terenu pregledal vse zajete nepremičnine in se pogovoril z njihovimi lastniki.

Župan Občine Lenart je dne 12.11.2015 sprejel Sklep o javni razgrnitvi strokovnih podlag za razglasitev kulturnih spomenikov lokalnega pomena za Občino Lenart in ga objavil na spletni strani občine in na oglasnih deskah občine ter krajevne skupnosti v Voličini. Javno so bile razgrnjene tudi strokovne podlage. Javna obravnava je potekala 9.12.2016 s pričetkom ob 16.uri v dvorani Centra Slovenskih goric. S pisnim vabilom so bili dodatno pozvani vsi lastniki, pri katerih je na razglasitev nepremičnine za kulturni spomenik na novo predlagana ali spremenjena (povečan obseg ipd.). V času javne razgrnitve ni bilo pripomb, ena lastnica je le zaprosila za pojasnitev razloga zaščite, možnosti izvzema in predpisanega režima za svojo nepremičnino - podano obrazložitev je sprejela ustno in pisno s strani občine in zavoda, zatem ni imela več pripomb.

Namen razglasitve kulturnih spomenikov je ohranjanje kulturnih, zgodovinskih, arheoloških, urbanističnih, etnoloških in umetnostnozgodovinskih vrednot ter zagotovitev njihovega nadaljnega obstoja. Kulturna dediščina so dobrine, podedovane iz preteklosti, ki jih državljanke in državljanji Republike Slovenije opredeljujejo kot odsev in izraz svojih vrednot, identitet, verskih in drugih prepričanj, znanj in tradicij. Deli se na materialno in živo dediščino. Materialno dediščino predstavljata premična in nepremična dediščina. Predložen predlog odloka obravnava nepremično materialno dediščino.

V strokovnih podlagah in v odloku je dediščina razdeljena vsebinsko razdeljena na posamezna poglavja, in sicer na:

- arheološka najdišča,
- stavbe,
- spominske objekte in kraje,
- naselja in njihove dele.

V primerjavi s trenutno veljavnim delom odloka, ki se nanaša na območje sedanje občine Lenart, je nekaj manjših sprememb:

- pri arheoloških najdiščih: EŠD 9908 Lormanje – Gomilno grobišče Črni les – jugozahod – razširitev in uskladitev parcelnega stanja – prej 203 k.o. Zamarkova, sedaj 203, 202, 201 in 645)vsi lastniki obveščeni),
- pri stavbah: dodana je stavba EŠD 28746 Zavrh – Hiša Zavrh 41, ki je bila prej zavarovana s posebnim odlokom, zavarovanje je bilo na pobudo lastnika;
- izločeni sta EŠD 1096 Zavrh-Viničarija Zavrh 6 in EŠD 479 Nadbišec-Viničarija Nadbišec 18, ki sta že precej porušeni,
- pri naseljih in njihovih delih – »naselbinsko območje Voličine« je bilo zmanjšano na ožje trško jedro, »naselbinsko območje Lenarta« pa je bilo na SV delu zmanjšano (nove stavbe, ne ustreza več) na južnem delu pa je bilo razširjeno za tri parcele, predvsem zaradi zaokrožitve območja do stavbe Mariborskega vodovoda (Ptujška c. 16, Lenart).

V postopku je občina prejela tudi pobudo lastnika za zaščito objekta na naslovu Zavrh 85, vendar stavba ni bila uvrščena v odlok, saj sama stavba nima značilnosti, ki bi jo po kulturno-varstvenih kriterijih uvrščala v kulturno dediščino, sama muzejska zbirka, ki je v stavbi, pa ne sodi v tovrstni odlok.

4. OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZA PRORAČUN

Predlog odloka nima finančnih posledic za občinski proračun, saj se z njim ne ustvarjajo nove ali dodatne finančne obveznosti.